

Väime Vägi

Nr 10 (355) / november 2024

VÄIKE-MAARJA VALLA AJALEHT

Fotokonkurss tõi esile isade ja laste soojad suhted

Väike-Maarja vallas toimunud traditsiooniline fotokonkurss „Paps ja laps“ meelitas tänavu osalema poolsada peret, kes jäädvustasid isadepäeva eel isade ja laste erilisi hetki.

KRISTEL KITSING

Naiskodukaitse Väike-Maarja jaoskond

Sel aastal tunnustati konkursi parimateks järgmised fotod:

I koht „Issiga julgustükke tegemas“, autor Karmen Aru;

II koht: „Umbes täpselt siia ...“, autor Kai Viisma;

III koht „Isaga kalale“, autor Geili Lainevee.

Fotode hindamisel osalesid Naiskodukaitse ja valla esindajad, kes tõi esile fotod, mis peegeldasid sügavat emotsiooni ja siirust. Naiskodukaitse Väike-Maarja jaoskonna esinaine Anneli Mikiver märkis, et just ehedus oli sel aastal võitnud fotode tunnusjoon. „Need pildid lihtsalt kõnetasid ja ühine arutelu koos sõbraliikvaidlusega viis selleaastase otsuseni,“ sõnas Mikiver ja viitas, et hindajate vahel tekkis elav arutelu parimate fotode üle.

Vallavanem Indrek Kesküla tunnustas konkursi rohket osalust ja märkis, et parimate fotode valik polnud sugugi lihtne. „Hindajad on erinevad ja minu jaoks on oluline fotol oleva emotsiooni ehedus, samuti foto kui tervik: fookus, taust, värvid jms. Hea foto puudutab sügavamalt,“ kommenteeris vallavanem.

Publiku lemmiku valik toimus sotsiaalmeedias. Erilise tähelepanu võitis Klaarika Lilleoru foto „Käbid kukkusid kannule väga lähedale“ 562 häälega.

Fotokonkurss „Paps ja laps“ sai alguse soovist rõhutada isa rolli lapse kasvamisel ja edendada pereväärtusi Väike-Maarja vallas. Osalemiskordade põhjal on selge, et selle initsiatiivi on kogukond hästi vastu võtnud ja see annab võimaluse isadepäeva erilisel viisil tähistada.

Konkurssi korraldasid Naiskodukaitse Väike-Maarja jaoskond ja Väike-Maarja vallavalitsus. Fotosid esitati ajavahemikus 21. oktoobrist kuni 3. novembrini ning parimate tööde autoreid autasustatakse Põhjakeskuse kinkekaartide ja muude lisaaahhindadega.

1. koht „Issiga julgustükke tegemas“. Foto: Karmen Aru

2. koht: „Umbes täpselt siia ...“. Foto: Kai Viisma

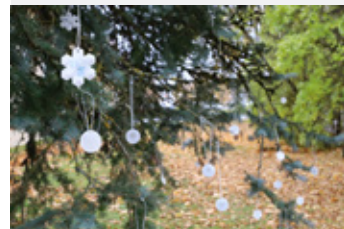
3. koht „Isaga kalale“. Foto: Geili Lainevee

Publiku lemmik „Käbid kukkusid kannule väga lähedale“, autor Klaarika Lilleorg

Lumetõrje
Väike-Maarja vallas

2

Väike-Maarjas löi
särama helkuripuu

6

Väike-Maarja
gümnaasiumi
õpilased osalesid
Rakett Juuniori
võistlustel

6

Pea poolte maailma
riikide koerad söövad
Väike-Maarja külje all
valminud maiuseid

8

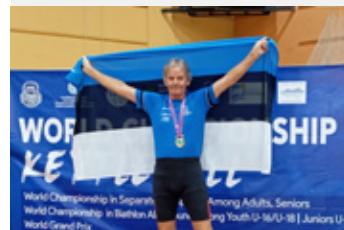
Rakke kultuuri-
keskuses peeti
suurt juubelipidu

9

Helmut Joonuks 100 –
Eduard Leppik 100

10

Väino Stoltsen naasis
Kreekast kahe
uue maailma-
meistri tiitliga

12

Loe internetis
www.v-maarja.ee

VÄIKE-MAARJA VALLA
33. SÜNNIPÄEV
VALLA ETTEVÕTLIKE
KOOLIDE JÕULUTURG

KELL 11-13 KULTUURIPUU KOHTUMINE
Väike-Maarja muuseumis

KELL 16-18 JÕULUTURG
Väike-Maarja keskväljakul

Kell 17.45 Siimude duo
VALGUS- TRUMMI- JA TULESHOW

Talvine tantsimine Tarapitaga
Väike-Maarja gümnaasiumi mudilažkoor

Tunnustame jõulukaardi konkursi võitjaid
Külastada saab vallamaja kellatorni
Tule jäädvusta ennast pildile!

7. DETS

ÕNNELOOS

JÕULUVANA TELK

VÄIKE-MAARJA
RENOVEERITUD
LASTEAIA AVAMINE
23.11.2024 KELL 12

AVATUD USTE PÄEV
JUHENDATUD RINGKÄIGUD
KELL 13.00, 13.30, 14.00 JA 14.30

Olete oodatud tutvuma!

Vallavanema kuu

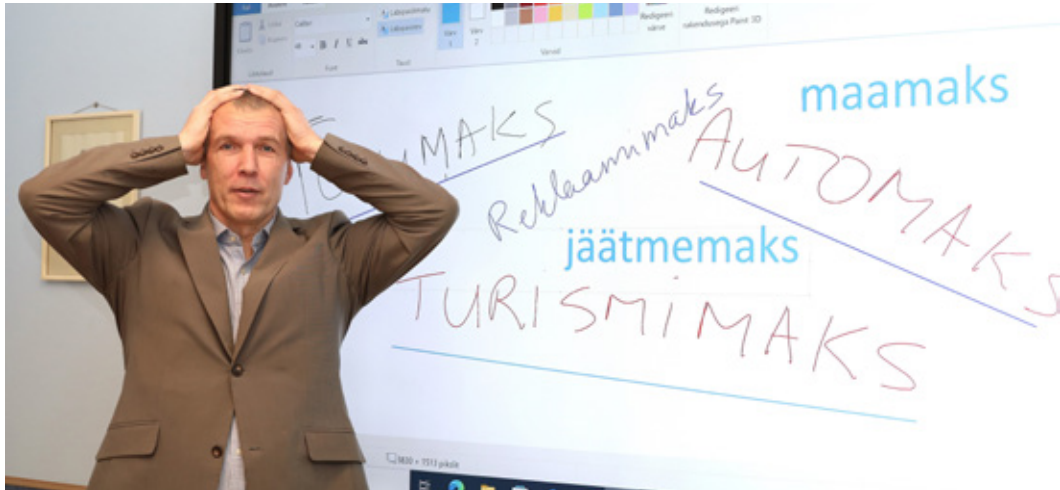
Kui märts on naiste tervisekuu, siis november on just see aeg, mil pööratakse Eesti ühiskonnas tähelepanu meeste tervisele. „Mehed, vormi!“ on kaitseväe novembrikui-ne kampaania, mille eesmärk on kutsuda üles Eesti mehi enda füüsilisele aktiivsusele suuremat tähelepanu pöörama. Miks? Kaitsevägi teeb seda kaitsevõime tugevdamiseks, sest iga „okas loeb“. Iga „okas“ loeb riigis ka üldiselt. Tervise Arengu Instituudi uuringute andmetel kaasneb vähese kehalise aktiivsusega ligikaudu 250 000 haigusjuhtu aastas, mida oleks võimalik targalt ja tervislikult liikudes ennetada. Ehk suurendada isiklikku rõõmu-aega, riiklikust seisukohast aga vähendada ca 70 miljoni euro võrra Tervisekassa kulusid. Kui keskvalitsus toetab omavalitsuste teede hooldust ainult 29 miljoni euroga aastas, siis näiteks seda toetust oleks võimalik kolmekordistada. Seega, kui Su eelmise aasta jõulude lubadus „liigun rohkem“ on veidi unaruses, siis tipa-tapa Ebavere või Rakke terviseradadele ning kindlasti leiad ka meie spordihoonetes võimalusi Lurichi eluviise järgida.

Vabariigi Valitsusel täitusid esimesed sada päeva. Kas midagi on oluliselt muutunud? Omavalitsusjuhinna saan öelda, et palju ei ole ning keskvalitsuse laev on ka liiga suur, et seda oleks võimalik kiiresti pöörata. Suurt „laeva“ saabki rahulikumalt keerata, mõjud on pikemaajalised ning seoseid erinevate otsuste mõjude vahel on palju. Tüüriratta taga liiga kiireid muutusi tehes võib

juhtuda nagu paar aastat tagasi hiiglasliku kaubalaevaga Ever Given, mis Suessi kanalisse risti kinni jäi ja häiris oluliselt normaalset laevaliiklust. Vabariigi Valitsus on ise öelnud, et esimese saja päeva jooksul on nad keskendunud riigi julgeoleku kindlustamisele, majanduse tugevdamisele ja rahanduse korratemisele. Riigi eelarvestraategia 2025–2028 üleandmisel riigikogule tõdeti, et enam ei saa rääkida „maksufestivalist“, kuna koalitsioonis olevad erakonnad on kokku leppinud nõ maksurahu.

Suure tõenäosusega kinnitab riigikogu riigi eelarvestraategia ja ka 2025. aasta riigieelarve peale riigikogu liikmete vastastikuste reljeefsete väljendite vahetamist riigikogu juhataja haamrilöögiga lõpuks ka ära. Tänase info põhjal tähendab see ka Väike-Maarja vallale ülimalt keerulist järgmist eelarveaastat. Samas on regionaal- ja põllumajandusminister Piret Hartmann kutsunud üles mõtlema, milline linnakorter ja suvekodu, mis võimaldaks ka nende tulumaksu jaotamist mõlema sissekirjutuse alusel? Lisaks on tõstatatud teema, milliste maksude kehtestamist võiks täiendavalt omavalitsustele võimaldada.

Ka tänased keskvalitsuse maksumuudatused suurendavad omavalitsustele kulu. Uue maksuna hakkab 2025. aas-

Kohalike maksude dialoogi ei ole enne mõtet alustada, kui kahe olulisima – üksikisiku tulumaksu ja maamaksu – sisus on keskvalitsusega selgeks räägitud. Foto: Heili Tammus

tast kehtima automaks. Väike-Maarja vallavalitsusel on Transpordiameti registris 33 sõidukit: sõiduautod ja kaubikud peamiselt sotsiaal- ning haldusteenuste osutamiseks, traktorid ja haagised. Automaksu alla kuuluvad nendest ligikaudu 20 ja maksu suuruseks on kalendriaastas 50 kuni 320 eurot. Kui ümardame veidi ja arvestame, et keskmine automaks on aastas 175 eurot, siis lisandub vallavalitsuse kulupoolele u 3500 eurot. 2025. aasta 1. juulist tõuseb käibemaks 24%-ni ning sellel on hoopis suurem mõju. Kuna omavalitsused ei ole käibemaksukohuslased, siis oleme nõ tavalised lõpptarbijad, kes käibemaksu tagasi ei saa küsida. Käibemaksu tõus suurendab kodumavalitsuse majanduskulusid u 30 000 euro võrra ja juhul, kui me saame jätkata kavandatud investeermistevusega, siis ka investeeringute käibemaks tõuseb u 30 000 euro võrra. Eks igal leibkonnal meie vallas on ju sarnased lisakulud. Leibkonna kasutuses oleva auto maks on keskmiselt

kalendriaastas 100–150 eurot. Soovitan vaadata automaksu kalkulaatorit maksuameti kodulehelt, et arvestada, kui suur summa iga auto puhul järgmisel aastal tasuda tuleb. Kasutan ise väärikas vanuses isiklikku sõiduautot (Volvo) ka vallavanema tööülesannete täitmiseks ning minul tuleb järgmisel aastal tasuda 108 eurot automaksu. Kui lihtsustatud keskmises arvestuses on ühe leibkonna kulu kalendrikuus ilma käibemaksu u 2 000 eurot (küttekulud, vesi, elekter, toit, autokütus, laenukulud jms), siis kuue kuu kulu oleks 12 000 + käibemaks. Ehk käibemaksu tõus 24%-ni suurendab leibkonna kulusid 240 euro võrra 2025. a II poolaastal (ehk 40 eurot kalendrikuus).

Suures pildis on ju täiesti arusaadav, miks regionaal- ja ka rahandusministeerium soovivad tõstatada teemat, milliseid kohalikke makse seadustada, et vallas ja linnad oma eelarvetesse raha juurde saaksid. Eks teemat võib loomulikult arutada, kuid näen selles vähemalt meie omavalitsusele liiga väikest kasu ole-

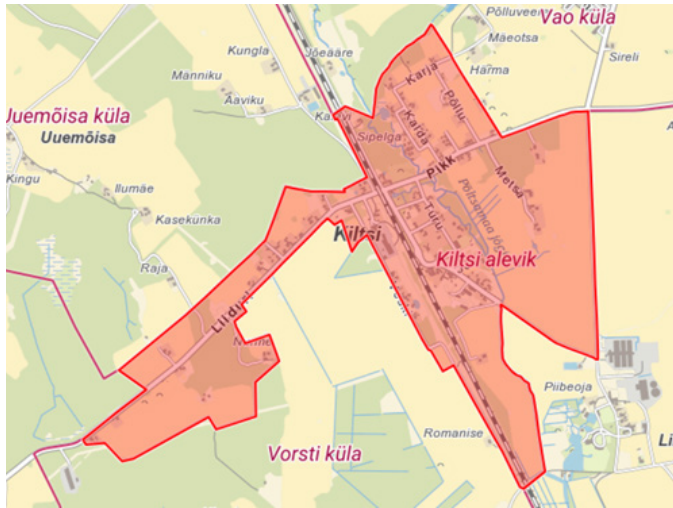
vat. Meie jaoks on kõige olulisemat ikkagi üksikisiku tulumaksu osa (moodustab põhitegevuse tuludest u 46%) ning maamaks (3,2%). Päris suuri lisakulusid on meile toonud ka üldhool-dusreform, kus keskvalitsus on andnud küll lisakohustusi, kuid raha nende täitmiseks vähem tegelikust vajadusest. Hetkel on meie omavalitsuse jaoks oluline, et keskvalitsus muudaks maamaksuseadust selliselt, et kohalikul omavalitsusel oleks võimalik määrata maamaksu erineva protsendiga haritavale maale ja metsamaale. See annaks võimaluse maamaksu muudatusi ühtlasemalt jaotada ning annaks tõenäoliselt omavalitsustele juurde ligikaudu 100 000 eurot. Meie jaoks tundub muude maksutuludega seonduv dialoog pigem pikkade ja sompus talveõhtute sisustamisena.

Uute võimalike maksude-na saab juba täna kehtestada reklaami-, teede- ja tänavate sulgemise, loomapidamise-, lõbustusmaksu ja ka parkimistasu. Lisaks on võimaluseks turismi- ja paadimaks. Milline

neist maksudest suurendaks Väike-Maarja valla tulubaasi rohkem, kui selle kogumiseks läheks vaja kulusid? Teiseks: kas eesmärgiks on koguda maksu kaudu lihtsalt raha eelarvesse või ka reguleerida teatud valdkonda. Näiteks reklaamimaksu abil on võimalik teatud määral korrastada hoonetel ja postide otstes asuvate reklaamsiltidega seonduvat, kuid sellest olulist tulu ei ole võimalik tekitada. Lääne-Virumaal olid 2023. aastal planeeritud tulud reklaamimaksust Kadrina vallas 2000 eurot ja Haljala vallas 3000 eurot. Lääne-Virumaal on vähemalt viie majutuskohaga majutusteenust pakkuvate ettevõtete arv 72 ja aastas on keskmiselt 200 000 ööbimist. Statistikaameti andmetel on keskmine majutuskoha maksumus 46 eurot inimese kohta. Juhul kui sellele lisada näiteks 2 eurot turismimaksu, siis oleks maakonnal võimalik saada 400 000 eurot. Kuna Väike-Maarja valla on ikkagi põllumajandus- ja metsanduspiirkond, siis ka turismimaksust oleks meile laekuv lisatulu väike. Siin piirkonnas on pigem turismisektor arenemata ning täiendava maksu kehtestamine süvendaks probleemi veelgi.

Esimene valge lumi on testinud meie kõigi valmisolekut järjekordest talveks ning õnneks leidmise avalike hangete abil kõikidele valla piirkondadele lumetõrjeteenuse osutajad. Kuid väljakutseks on täna omavalitsuse teenuseid samas mahus ja kvaliteedis osutada ning meil kõigil tuleb olla valmis niigi keerulisel ajal kogukondade toimimisele kaasa aitama.

INDREK KESKÜLA
Vallavanem

Vallavolikogu algatas Kiltse aleviku küllaks muutmise

Vallavolikogu algatas 17.10.2024 asustusjaotuse liigi muutmise Kiltse aleviku muutmiseks Kiltse küllaks. Asula piire ei muudeta. Asustusüksuse liigi määramisel tuleb arvestada, et küla on hajaasustusega asula või üldjuhul vähem kui 300 alalise elanikuga tiheasustusega asula. Kiltse alevikus oli 01.01.2023 seisuga 180 elanikku. 01.01.2024 seisuga on Kiltse alevikus 177 elanikku. Aleviku pindala on ca 2,4 km².

Ettepanek Kiltse aleviku muutmiseks küllaks on tehtud juba üldplaneeringuga (kehtestatud 27.03.2024). Üldplaneeringu koostamise ja avalikustamise ajal nimetatud ettepaneku kohta vastuväiteid ei esitatud.

Protsessi õiguslikud alused sätestab Vabariigi Valitsuse 25.11.2004 määrus nr 335 „Asustusüksuse liigi, nime ja lahkmejoonte määramise alused ja kord“ (edaspidi määrus).

Järgnevalt viib vallavalitsus läbi eeltoimingud ja valmistab ette dokumentatsiooni avalikustamiseks ning taotluse esitamiseks Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile. Taotluse esitamise otsustab vallavolikogu vallavalitsuse poolt ettevalmistatud dokumentatsiooni ja avalikustamise tulemuste põhjal. Kui kohaliku omavalitsuse üksuse taotlus vastab nõuetele, algatab regionaal- ja põllumajandusminister riigihalduse ministri 11.10.2017 määruse nr 72 „Asustusüksuste nimistu kinnitamine ning nende lahkmejoonte määramine“ lisas 1 sätestatud asustusüksuste nimistu muutmise.

DIANA SEEPTE
Maakorraldusspetsialist

Lumetõrje Väike-Maarja vallas

Teostamise põhimõtted

Lumetõrjetõrje teostatakse kuni kinnistu õuealani, kui kinnistul paikneb elamu ehitusseadustiku mõistes, elamusele on registreeritud vähemalt ühe isiku alaline elukoht ja sõlmitud on aastaringne jäätmehoolitusleping.

Erateede ja kinnistute omanikel tuleb lumetõrjetõrje teostamisel võimalike kahjustuste vältimiseks järgida alltoodut:

- teeservad on takistustest (nt hekk, oksad, võsa) puhastatud ja olemasolevad takistused (nt ilupõõsad, puistikud, truuhiotsad, piirimärgid, kivid) on märgistatud viisil, mis tagab nende nähtavuse pimedal ajal ja lumekihi paksusest hoolimata. Tähistuseks on soovitatav kasutada vähemalt 1,5 meetri kõrguseid, otsast helkurribaga markiirposte.
- tee kohalt ja vähemalt ühe meetri kauguselt teeservadest on eemaldatud puude oksad minimaalselt 4 meetri kõrguselt.

- Lume raskuse all kaarduvad oksad teele ja kinnistu piires ei ole võimalik teed piisavas ulatuses lahti hoida;
- tee kõrval on ruumi, kuhu lund lükata.

Lumetõrje on jagatud tööde teostamise tähtsuse järgi:

- õpilasliinidega seotud teed ja põhimaanteed (I kl teed) peavad olema sõiduautoga ja jalgsi läbitavad tööpäeviti kella 6.00-ks, 14.00-ks ja kella 17.00-ks, ülejäänud päeval kella 7.00-ks ja 17.00-ks ning kõikidel päevadel täielikult puhastatud lumest vähemalt 4 tundi pärast lumesaju (tuisu) lõppu.
- haruteed ja kinnistuteni viivad teed (II kl teed) peavad olema sõiduautoga ja jalgsi läbitavad tööpäeviti kella 7.00-ks ja 17.00-ks, ülejäänud päeval kella 8.00-ks ning kõikidel päevadel täielikult puhastatud lumest vähemalt 8 tundi pärast lumesaju (tuisu) lõppu.

Lumetõrje piirkonnad ja vastutajad 2024/2025 talveperioodil Väike-Maarja vallas

LUMETÕRJE 2024/2025	TEENUSE OSUTAJA	KONTAKT	TEL
Väike-Maarja aleviku tänavad ja platsid	OÜ LEI	Indrek Tapner	5388 3277
Väike-Maarja aleviku kõnniteed	Väike-Maarja Haldusteenused	Heigo Masing	521 1262
Kännuküla, Aburi, Koonu, Ärina, Ebavere piirkond	OÜ SP Forest	Silver Põllu	56 97 4565
Koonu, Pandivere, Raeküla, Eipri, Müüriku piirkond	OÜ SP Forest	Silver Põllu	5697 4565
Eipri, Triigi, Pudivere, Avispea, Rastla piirkond	OÜ Avispeamees	Jaak Läänemets	505 0807
Äntu, Kaarma, Kärsa, Kurtina, Nadalama piirkond	Liinemõisa OÜ	Priidik Preem	5801 6368
Määri, Avanduse, Simuna, Orguse, Võivere, Hirla piirkond	Raigu Agro	Tarmo Järvamägi	5559 0853
Simuna aleviku kõnniteed	Väike-Maarja Haldusteenused	Hillar Sinimets	5375 0384
Ebavere, Vao, Kiltse piirkond	Vao Agro OÜ	Kalle Margus	5853 9980
Kiltse, Vorsti, Liivaküla, Nõmme piirkond	Vao Agro OÜ	Kalle Margus	5853 9980
Varangu, Pikevere, Aavere, Raigu piirkond	Vao Agro OÜ	Kalle Margus	5853 9980
Räitsvere, Ao, Kellamäe, Liigvalla piirkond	OÜ Tetaro Grupp	Roland Tarum	5661 1373
Nõmmküla, Piibe, Lahu, Kõpsta piirkond	Timo Vunder FIE	Timo Vunder	5335 8222
Rakke, Edru piirkond	Kettek OÜ	Toomas Karu	503 8830
Rakke aleviku kõnniteed	Väike-Maarja Haldusteenused	Endel Tambla	519 44811
Olju, Lasinurme, Tammiku, Mõisamaa, Suure-Rakke, Lammasküla piirkond	Goldmiller OÜ	Rein Miller	5392 6640
Emumäe, Mäiste, Salla, Kaavere, Koila piirkond	Kettek OÜ	Toomas Karu	503 8830
Käru, Imukvere, Karaski piirkond	Kerro Farmer OÜ	Raimo Birnbaum	506 0173

Vastutus vallateede osas: teedespetsialist Annely Kulland, tel 522 9627, annely.kulland@v-maarja.ee.

Elanike arv Väike–Maarja vallas 2024. a 28. oktoobri seisuga oli 5541.

Vallavalitsuses

02.10.2024

Hajajaasutuse programmi toetuse aruande heakskiitmine

■ kiideti heaks Aburi küla Sepamardi kinnistu juurdepääsutee arendamise projekti aruanne ja kinnitati projekti kogumaksumuseks 6101,83 eurot, millest 4088,23 eurot on toetus ja 2013,60 eurot projekti omafinantseering; ■ Koonu küla Põhjala kinnistu juurdepääsutee arendamise projekti aruanne ja kinnitati projekti kogumaksumuseks 6084,75 eurot, millest 4076,78 eurot on toetus ja 2007,97 eurot projekti omafinantseering.

Raieloa andmine

■ nõustuti Väike–Maarja alevikus: Kolde tn 6 kinnistul ühe nulu maha võtmisega ja Jaama tn 19 kinnistul ühe harilikku pärna maha võtmisega.

Arvamuse andmine

■ nõustuti Nordkalk AS keskkonna–kompleksloa nr 20971 muutmisega.

Korralduse muutmine

■ muudeti vallavalitsuse 19.06.2024 korralduse nr 357 punktis 1 nimetatud lisa:

■ eemaldada nimekirja punktist 5 vee–süsteemide toetus kogumaksumusega 6051 eurot ning lisada punkt 19 kanalisatsioonisüsteemid projekti kogumaksumusega 6130,50 eurot.

Hanke tulemuste kinnitamine

■ kinnitati hanke, „Väike–Maarja Gümnaasiumi B–kategooria mootorsõiduki algõppe koolitus“ edukaks pakkujaks Minu Autokool OÜ pakumuse summas 855 eurot ühe õpilase kohta.

Valla arengukava ja eelarvestrateegia kinnitamine, II lugemine – eelnõu volikogule

■ edastati määruse eelnõu volikogule.

Konkursi „Väike–Maarja valla aasta õpetaja 2024“ laureaatide tunnustamine

■ otsustati maksta välja rahaline preemia summas 300 eurot konkursi laureaatidele: Helis Manninen, Kaja Kirsipuu ja Kersti Salus.

Huvihariduse ja huvitegevuse õppuri toetuse andmisest keeldumine

■ otsustati mitte toetada esitatud taotlust Väike–Maarja Muusikakooli õppetasu maksimiseks ning karate treeningul osalemise õppemaksu ja kütusekulu maksimiseks.

Korralduse muutmine, teenuse pakkuja

■ muudeti vallavalitsuse 28.12.2023 korralduse nr 848 lisas Väike–Maarja Muusikakoolile eraldatud pilliõppe teenuse osutamise toetussummaks 42 000 eurot.

Huvihariduse ja huvitegevuse toetuse eraldamine

■ määrati õppuri toetus 2024/2025 õppeaastal: Tapa Valla Spordikoolis ujumise ja jalgpalli õppekava õpilastele kuni 50 eurot kalendrikuus ning JK Tarvas Rakvere jalgpalli eriala õpilastele kuni 50 eurot kalendrikuus; ■ määrati õppuri toetus kuni 40 eurot kalendrikuus Porkuni Kooli õpilastele MTÜ Salutem huvitegevuse programmis, „Hobusega sõbraks“ osalemiseks.

Lasteaia kohatasu kehtestamine, määruse eelnõu volikogule

■ edastati määruse eelnõu, „Väike–Maarja valla koolieelsete lasteasutuste rahastamisel vanemate poolt kaetava osa määra kehtestamine“ volikogule.

Asustusüksuse liigi muutmise algatamine, Kiltsi – eelnõu volikogule

■ edastati otsuse eelnõu, „Asustusüksuse liigi muutmise algatamine, Kiltsi“ volikogule.

Tugiisiku määramine

■ määrati õpilasele tugiisik.

Ehitusloa väljastamine

■ väljastati ehitusluba OÜ–le Pandivere L.T. tootmishoone laiendamiseks Ebavere külas, Tööstuse tn 8.

07.10.2024

Hanke tulemuste kinnitamine, lume–tõrjetööd 2024/2025

■ otsustati sõlmida lepingud OÜ–ga SP Forest piirkonnas 2 maksumusega 97,34 eurot/h ja piirkonnas 3 maksumusega 87,23 eurot/h, OÜ–ga Avispeamees piirkonnas 4 maksumusega 90 eurot/h, Liinemõisa OÜ–ga piirkonnas 5 maksumusega 78 eurot/h, Vao Agro OÜ–ga piirkondades 7 ja 8 maksumusega 90 eurot/h ja piirkonnas 9 maksumusega 80 eurot/h, Timo Vunderiga piirkonnas 11 maksumusega 90 eurot/h, OÜ–ga KETTEK piirkonnas 12 maksumusega 88 eurot/h, OÜ–ga Goldmiller piirkonnas 13 maksumusega 79 eurot/h, OÜ–ga Kerro Farmer piirkonnas 15 maksumusega 98 eurot/h. Kõik maksumused on toodud ilma käibemaksuta; ■ lükati tagasi Teenuse Ekspert OÜ ja Muguleid OÜ pakumused, sest

pakkumuste maksumused ületavad hankelepingu eeldatavat maksumust.

09.10.2024

Katastriüksuste adresseerimine

■ määrati katastriüksuse 92703:001:0120 aadressiks Võimla tn 10, Triigi küla; ■ määrati katastriüksuste aadressid: 92801:001:0562 Nurme tn 18, Ebavere küla; 92601:001:0102 Nurme tn 21, Ebavere küla; 92702:004:1850 Tehase tn 10, Ebavere küla; 92801:001:0021 Tehase tn 1, Ebavere küla; 92601:001:0218 Kuuse tn 7, Ebavere küla; 92801:001:0198 Pikk tn 21a, Väike–Maarja alevik; 66001:002:0052 Kase tn 20, Rakke alevik; 66001:003:0032 Lam–masküla tee 23, Suure–Rakke küla; 92703:001:0168 Mõisa allee 6, Triigi küla; 92703:001:0137 Mõisa allee 1, Triigi küla; 92601:001:0342 Konnatiigi tn 7, Triigi küla; 92703:001:0136 Võimla tn 3, Triigi küla; ■ määrati Kärja külas asuva katastriüksuse 16101:001:0330 lähiaadressiks Metsapere, Lasinurme külas katastriüksuse 66001:005:0331 lähiaadressiks Vahemetsa, Lasinurme külas katastriüksuse 92801:001:0498 lähiaadressiks Mutuka, Nõmmkülas katastriüksuse 66001:004:0205 lähiaadressiks Kenna, Piibe külas katastriüksuse 66001:004:0224 lähiaadressiks Kivipõllu, Piibe külas katastriüksuse 92801:001:0343 lähiaadressiks Metsatriibu, Piibe külas katastriüksuse 92801:001:0354 lähiaadressiks Sihi, Salla külas katastriüksuse 66001:005:0359 lähiaadressiks Laanevälja, Salla külas katastriüksuse 66001:005:0361 lähiaadressiks Väike–Triksi, Kärü külas katastriüksuse 92801:001:0458 lähiaadressiks Jõekääru, Kärü külas asuva katastriüksuse 92801:001:0279 lähiaadressiks, Kärü külas katastriüksuse 92801:001:0472 lähiaadressiks Putuka, Koluvere külas katastriüksuse 92801:001:0332 lähiaadressiks Paasvere metskond 71, Ebavere külas katastriüksuse 92801:001:0278 lähiaadressiks Serva, Eipri külas katastriüksuse 92801:001:0331 lähiaadressiks Siilu, Eipri külas katastriüksuse 92801:001:0276 lähiaadressiks Teeserva, Hirla külas katastriüksuse 92801:001:0327 lähiaadressiks Pääsu, Kaavere külas katastriüksuse 92801:001:0271 lähiaadressiks Sule, Lahu külas katastriüksuse 92801:001:0484 lähiaadressiks Põrnika, Nõmme külas katastriüksuse 92801:001:0269 lähiaadressiks Tirtsu, Nõmmkülas katastriüksuse 92801:001:0339 lähiaadressiks Risti, Nõmmkülas katastriüksuse 92801:001:0481 lähiaadressiks Teeserva, Pikevere külas katastriüksuse 92801:001:0344 lähiaadressiks Kolmnurga, Pikevere külas katastriüksuse 92801:001:0330 lähiaadressiks Vanaõue, Raekülas katastriüksuse 92801:001:0268 lähiaadressiks Ossitee, Rastla külas katastriüksuse 92801:001:0261 lähiaadressiks Üraski, Tammiku külas katastriüksuse 92801:001:0490 lähiaadressiks Oütee, Vao külas katastriüksuse 92801:001:0474 lähiaadressiks Vahe, Väike–Tammiku külas katastriüksuse 92801:001:0456 lähiaadressiks Sambla ja Äntu külas katastriüksuse 92801:001:0310 lähiaadressiks Riitsika; ■ määrati Räitsvere külas asuva katastriüksuse 66001:001:0207 lähiaadressiks Pistriku ja Triigi külas asuva katastriüksuse 92703:001:0215 lähiaadressiks Triibiku.

Katastriüksustele koha–aadressi ja sihtotstarbe määramine

■ määrati Rakke alevikus F. R. Faehlmanni tee 48a ja F. R. Faehlmanni tee 48b katastriüksustel läbiiviidava maakorraldustoimingu tulemusena moodustatavate katastriüksuste koha–aadressid ja sihtotstarbed: katastritunnus 92801:001:0959: F. R. Faehlmanni tee 48a, Rakke alevik, sihtotstarbega elamumaa; katastritunnus 92801:001:0960: F. R. Faehlmanni tee 48b, Rakke alevik, sihtotstarbega elamumaa; ■ määrati Ebavere külas asuva katastriüksuse 92801:001:0342 lähiaadressiks Toominga ja sihtotstarbeks maatulundusmaa 100%, Mõisamaa külas asuva katastriüksuse 92801:001:0300 lähiaadressiks Otsa ja sihtotstarbeks maatulundusmaa 100%, Mõisamaa külas asuva katastriüksuse 92801:001:0341 lähiaadressiks Oblika ja sihtotstarbeks maatulundusmaa 100%, Vao külas asuva katastriüksuse 92801:001:0287 lähiaadressiks Siilu ja sihtotstarbeks maatulundusmaa 100% ning Väike–Tammiku külas asuva katastriüksuse 92801:001:0468 lähiaadressiks Triibu ja sihtotstarbeks maatulundusmaa 100%.

Vallavara võõrandamine enampakkumisel

■ müüa avaliku kirjaliku enampakkumise korras elektroonilisel oksjonil osta. ee keskkonnas Ebavere külas asuvad kinnisasjad alghinnaga 9900 eurot: Karikakra, Pääsusilma Sinilille, Nurme tn 15, Nurme tn 17, Nurme tn 19; ■ müüa avaliku kirjaliku enampakkumise korras osta. ee keskkonnas

korteriomand Vikara–6, Müüriku küla, alghinnaga 750 eurot.

Liikluspindade kohanimed ja ruumikujud Väike–Maarja alevikus

■ avalikustati korralduse „Liikluspindade kohanimed ja ruumikujud Väike–Maarja alevikus“ eelnõu.

Ettevõtlustoetuse eraldamine

■ eraldati GDD Viimistlus OÜ projektile „Lihvimis– ja poleerimiseseadmete soetamine“ ettevõtlustoetust summas 2900 eurot.

Kampaania Värvid valda aruande kinnitamine

■ kiideti heaks Äntu külas, Vesiveski kinnistul asuva majutushoone fassaadi värvimistööde teostamise aruanne ja kinnitati värvimistööde kogumaksumuseks 1525,60 eurot, millest 1000 eurot on toetus ja 525,60 eurot omafinantseering; ■ kiideti heaks Ärina külas, Või kinnistul asuva elamu fassaadi värvimistööde teostamise aruanne ja kinnitati värvimistööde kogumaksumuseks 362,49 eurot, millest 253,74 eurot on toetus ja 108,75 eurot omafinantseering.

Ehitusloa väljastamine

■ väljastati ehitusluba Puurkaevu–meistrid OÜ–le puurkaevu rajamiseks asukohaga Vao küla, Koppase ja Koluvere küla, Jaago; ■ väljastati ehitusluba Vao Agro OÜ–le kuivatistikompleksi ja tuletõrje veevõtukohta püstitamiseks asukohaga Vao küla, Saekaatri.

Kasutusloa väljastamine

■ väljastati OÜ–le Uuetoa talu kasutsluba seemnekeskuse kasutamiseks aadressil Avispea küla, Rohukopli.

Sotsiaaltoetuste eraldamine

■ nõustuti sotsiaaltoetuse maksimisega kahele taotlejale kokku summas 260 eurot. ■ otsustati tasuda õpilase (valla eestkostetav) kohatasu maksumus Rakvere Spordikooli maadlustreeningutel vastavalt esitatud arvetele.

Sotsiaaltoetuse eraldamisest keeldumine

■ otsustati mitte nõustuda sotsiaaltoetuse eraldamisega kahele taotlejale.

Tugiisiku määramine

■ määrati õpilasele tugiisik.

Asendushooldusteenusele suunamine

■ otsustati paigutada laps asendus–hooldusteenusele ja lõpetada leping hoolduspere vanemaga.

Üldhooldusteenuse kulude hüvitamine

■ hüvitati taotlejale üldhooldusteenuse kuld piirmäära (550 eurot) ulatuses.

Vallavara enampakkumise tulemuse kinnitamine

■ kinnitati korteriomandi Mõisa allee 3–9, Triigi küla enampakkumise võitjaks osta. ee keskkonnas eraisik, pakumise–ga 2700 eurot; ■ kinnitati korteriomandi Vikara–5, Müüriku küla enampakkumise võitjaks osta. ee keskkonnas eraisik, pakumise–ga 3900 eurot.

Sundvalduse seadmine

■ otsustati seada tähtajatu, tasuta sundvalduse Elektrilevi OÜ kasuks kinnistule asukohaga Välja tänav, Väike–Maarja alevik.

Kohustuse võtmine – otsuse eelnõu volikogule

■ edastati otsuse eelnõu, „Loa andmine rahalise kohustuse võtmiseks, soojusenergia ost Väike–Maarja valla allasutustele“ volikogule.

16.10.2024

Ehitusloa väljastamine

■ väljastati ehitusluba hoone lammutamiseks asukohaga Kärü küla, Kaunistu.

Vallavalitsuse seisukoht revisjoniko–missiooni aktile

■ otsustati vormistada vallavalitsuse seisukoht vallavolikogu revisjonikomisjoni Väike–Maarja Lasteaia eelarve ja selle täitmise kontrollimise aktile.

Hanke tulemuste kinnitamine

■ tunnistati 10. piirkonna lumetõrjetööde edukaks pakkujaks OÜ Tetaro Grupp ja sõlmida hankeleping maksumusega 89 eurot/h.

Sotsiaalkorteri üürilepingu pikendamine

■ pikendati sotsiaalkorteri üürilepingut kuni 31.10.2025 ja määraa üüri suurusseks 45 eurot kuus, millele lisanduvad kõrvalkulud.

Üldhooldusteenuse kulude hüvitamine

■ otsustati hüvitada kahele taotlejale hooldekodu kuld piirmäära (550 euro) ulatuses ja ühele taotlejale lisaks väiksema sissetuleku hüvitus.

Vallavara otsustuskorras võõrandamine

■ võõrandada otsustuskorras korterio–

mand Vao külas hinnaga 7000 eurot.

Avaliku ürituse luba

■ lubati Spordiklubil Rakke korraldada Rakke alevikus 19.10.2024 avalik üritus Bikefanatics Karikasari/Rakke CX 24; ■ lubati sulgeda liikluseks 19.10.2024 kell 8.00 – 15.30 Rakke alevikus osa Oru ja Linnamäe tänavast.

Hoolekogu koosseisu kinnitamine

■ kinnitati Väike–Maarja Lasteaia hoolekogu koosseis vastavalt korralduses toodule.

23.10.2024

Katastriüksuse omandamine

■ otsustati omandada Kännukülas asuv Kännuküla tee katastriüksuse (katastritunnus 92801:001:0894, sihtots–tarve transpordimaa, pindala 567 m2) hinnaga 57 €.

Raha eraldamine reservfondist

■ eraldati reservfondist 1433 eurot projekti kinotehnika soetamine ja paigaldamine teostamiseks.

Hanke tulemuste kinnitamine

■ otsustati lihtnhanke „Kinotehnika soetamine ja paigaldamine Väike–Maarja valla rahvamajadele“ sõlmida AS–ga Datel hankeleping maksumusega 29 863 eurot; ■ otsustati sõlmida SW Energia OÜ–ga hankeleping soojusenergia ostmiseks 01.11.2024 – 01.07.2035 valla allasutusele: gümnaasiumi algkoolimaja – 74,52 eurot/MWh, Kiltsi kool – 73,27 eurot/MWh, Simuna kool ja rahvamaja – 87,74 eurot/MWh ja Rakke kultuuri–keskus – 75,10 eurot/MWh; ■ sõlmida Raigu Agro OÜ–ga 6. lume–tõrjepiirkonnas hankeleping maksumusega 79,99 eurot/h. ■ Summad on toodud käibemaksuta. ■ kinnitati hanke „Väike–Maarja valla investeerimislaen 2024“ edukaks pakkujaks AS SEB Pank.

Hooldaja määramine ja hooldajatoetuse maksimine

■ määrati taotlejale hooldaja ja maksta hooldajatoetust 50 eurot kuus kuni 15.03.2025.

Sotsiaaltoetuse eraldamine

■ nõustuti sotsiaaltoetuse eraldamisega neljale taotlejale kokku summas 569 eurot.

Puurkaevu asukoha kooskõlastamine

■ nõustuti majandus– ja joogivee tarbeks puurkaevu rajamisega Simuna alevik, Lai tn 24.

Raieloa andmine

■ nõustuti Väike–Maarja alevikus, Rahu tn 4 kahe arukase maha võtmisega.

HAP toetuse kasutamise aruande heakskiitmine

■ kiideti heaks Orguse küla, Metsaääre veeüsteemi arendamise projekti aruanne ja kinnitati projekti kogumaksumuseks 6188 eurot, millest 2882 eurot on toetus ja 3306 eurot omafinantseering.

Arvamuse andmine

■ otsustati mitte nõustuda Ebavere külas Muinsuskaitseamet 14.10.2024 käskkirja eelnõu kaarditel 1 ja 2 toodud arheoloogilise leiukoha määramise piiridega.

Hoolekogu koosseisu kinnitamine

■ kinnitati Rakke lasteaia hoolekogu koosseis.

Vallavara otsustuskorras võõrandamine

■ võõrandada otsustuskorras korteriomand Triigi külas hinnaga 1700 eurot.

Ehitusloa väljastamine

■ väljastati ehitusload: amortiseerunud elamu lammutamiseks ja uue abihoone–garaaži püstitamiseks Müüriku küla, Varblase ning uue abihoone püstitamiseks Rastla küla, Maretaru–Uuetoa.

Kasutusloa väljastamine

■ väljastati kasutsluba Freezedry OÜ–le tootmishoone rekonstrueeritud katuse kasutamiseks Simuna alevik, Lai tn 4.

Sundvalduse seadmine

■ otsustati seada tähtajatu sundvaldus Riigi Infosüsteemi Ameti kasuks kinnistule Ebavere talu, Ebavere küla.

Kriisikomisjoni koosseisu muudatus

■ otsustati kutsuda tagasi Kristel Kitis ja kinnitada kriisikomisjoni liikmeks Heli Tammus.

30.10.2024 Katastriüksustele koha–aadressi ja sihtotstarbe määramine

■ määratu Kärü külas asuva Ermo katastriüksuse jagamise tulemuse–na moodustatavate katastriüksuste koha–aadressid ja sihtotstarbed: Ermo, sihtotstarbega elamumaa ja Udu, sihtotstarbega maatulundusmaa.

Liikluspindade kohanimed ja ruumikujud Väike–Maarja alevikus

■ muudeti Väike–Maarja alevikus asuva Välja tänav ruumikuju vastavalt korralduse lisaks olevale asendiplaanile:

Välja tänav algab Pärna tänavalt ja lõpeb Kuuse tänavalt;

■ määrati Metsa põik tänav uueks nimeks Kase tänav ja muudetu tänav ruumikuju vastavalt korralduse lisaks olevale asendiplaanile: Kase tänav algab Pärna tänavalt ja lõpeb Energia tänavalt; ■ muudeti Väike–Maarja alevikus asuva Metsa tänav ruumikuju vastavalt korralduse lisaks olevale asendiplaanile järgnevalt: Metsa tänav algab Kase tänavalt ja lõpeb katastriüksuse 92601:001:0101 piiril; ■ muudeti Väike–Maarja alevikus asuva Kuuse tänav ruumikuju vastavalt korralduse lisaks olevale asendiplaanile: Kuuse tänav algab Aia tänavalt ja lõpeb Pärna tänavalt; ■ määrati Väike–Maarja alevikus Põhja tänavalt algava ja Kuuse tänavalt lõppeva liikluspinna kohanimeks Pärna tänav, teeregistri numbriks 9280004 ja ruumikuju vastavalt korralduse lisaks olevale asendiplaanile.

Hanke tulemuste kinnitamine

■ tunnistati 1. piirkonnas lumetõrjetööde edukaks pakkujaks OÜ LEI ja 14. piirkonnas OÜ KETTEK; ■ otsustati sõlmida hankelepingud: OÜ–ga LEI piirkonnas 1 maksumusega 95 eurot/h ja OÜ–ga KETTEK piirkonnas 14 maksumusega 94eurot/h.

Üldhooldusteenuse kulude hüvitamine

■ otsustati hüvitada taotlejale hooldekodu kuld piirmäära (550 eurot) ulatuses.

Raieloa andmine

■ nõustuti Väike–Maarja alevikus: Nurme tn 1 kahe arukase maha võtmisega ja Ravi tn 4 kahe pärna maha võtmisega.

Kasutusloa väljastamine

■ väljastati kasutsluba rekonstrueeritud lasteaiahoone kasutamiseks Väike–Maarja alevik, Lõuna tn 10.

Ehitusloa väljastamine

■ väljastati ehitusluba suvila püstitamiseks Ärina küla, Männioru.

Vallavanema puhkusele lubamine

■ lubati vallavanem Indrek Kesküla puhkusele 04.11. – 10.11.2024.

Avaliku ürituse luba

■ lubati korraldada 03.11.2024 Rein–paul OÜ XXII maastikujooks Ebavere tervisespordikeskuse radadel.

Vallavolikogus

17.10.2024

Kohal 18 volikogu liiget. Puudus: Alo Põldmaa.

■ EKRE esitas arupärimised: vallavalitsuse liikmele Anneliile Tellile saamaks ülevaadet olukorrast valla koolides ja haridusvaldas üldiselt, vallavanemale seoses õppimiskohustuse ea tõstmisega 18–eluaastani (kas on valmisolek, rahalisel vahendil jms), vallavanemale spordikeskuse lasketiiru renoveerimise plaani kohta 2025. aastal.

Detailplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine, Avispea tuuleala

■ algatati taastuvenergiapargi rajamise eesmärgil detailplaneeringu koostamine valla üldplaneeringuga määratud tuuleenergia tootmiseks põhimõtetelisel sobivatel aladel nr 1, 9 ja 14 ligikaudse pindalaga 842 ha, vastavalt otsuse lisaks olevale planeeringuala asukohaskeemile; ■ algatati

Teated

Mida peab teadma 2025. aastast kehtima hakkava ümardamisreegli kohta?

Alates 1. jaanuarist 2025. a on euro kasutusele võtmise ja eurodes tehtavate sularahamaksete arveldamise seaduse (EKVS) järgi kõigil kaupmeestel kohustus ümardada ostukorvi lõppsumma viie sendi täpsusega, kui makstakse sularahas. Ümardamisreegli eesmärk on vähendada 1- ja 2-sendiste hulka sularaharingluses, sest makstakse pisisentidega harva ja nende tootmine on ressursimahukas, kuid vahetusrahaks on neid siiski tarvis. Ümardamisreegliga kaob vajadus neid juurde toota.

PANE TÄHELE, ET ÜMARDAMINE TOIMUB:

Ainult sularahamakse korral. Maksekaardiga või muul viisil tasutavat summat ei ümardata.

Ainult ostukorvi lõpphinna. Üksikute toodete hindu ei ümardata. Kui sularahaga ostetakse vaid üks toode, siis selle toote hind ongi ostukorvi lõpphind ja seda kasas ümardatakse.

Kui kauba eest tasutakse osaliselt sularahaga ja osaliselt kaardiga/kinkekaardiga/lojaalsuspunktidega, siis ümardatakse vaid ostu lõpphind, juhul kui selle eest tasutakse sularahaga.

Kui kaupmees tagastab kliendile toote/teenuse hinna sularahas, siis ümardatakse summat samadel põhimõtetel nagu ostutehingu korral – olenemata sellest, kas ostutehingul tasuti maksekaardiga, sularahas või kombineeritult.

Kui pandipakendi eest tasutakse sularahaga.

Ümardamisele ei kuulu:

- pensionid ning kõik sotsiaalkindlustushüvitised ja –toetused*
- kõik tööga seotud tasud (põhipalk, muutuvpalk, lisatasud, preemiad jt)*
- riiklikud ja kohalikud maksud, lõivud ja trahvid*
- munitsipaallasteadeade ja hoolekan-deasustuste kohatasud*

*Kui makse eest rakenduvad eraldi

teenustasud, siis nende tasumisel sularahas tuleb rakendada ümardamisreeglit.

KUIDAS ÜMARDAMINE TOIMUB?

Kui ostu eest makstakse sularahaga, tuleb müüjal ümardada ostukorvi lõpphind kassas üles-või allapoole lähima viie sendini. Selle tulemusel on sularahas makstes ostukorvi lõpphind kuni kaks senti kallim või odavam.

Ostusumma, mis lõpeb 1, 2, 6 või 7 sendiga, ümardatakse allapoole.

Ostusumma, mis lõpeb 3, 4, 8 või 9 sendiga, ümardatakse ülespoole.

NÄIDE

Kui ostukorvis on kaks toodet hinnaga 2,28 eurot ja 15,33 eurot ning ostja soovib tasuda sularahas, siis kummagi üksiku toote hinda ei ümardata. Küll aga ümardatakse kassas ostukorvi koguhinda: see langeb 17,61 eurolt 17,60 eurole. Kaardiga maksja tasub ostu eest ikka 17,61 eurot.

Kui ostukorvis on ainult üks toode hinnaga 2,28 eurot ja ostja soovib tasuda sularahas, siis ümardatakse kassas ostukorvi maksumus 2,30 eurole. Kaardiga maksja tasub ostu eest ikka 2,28 eurot.

Ümardamisreegli kehtestamine ei piira kauba või teenuse hinna määramist ja avaldamist ühe sendi täpsusega. See tähendab, et kaupmehed võivad endiselt määrata hinnaks näiteks 3,99 eurot.

1- ja 2-sendised jäävad pärast ümardamisreegli kehtestamist ametlikuks maksevahendiks – nendega saab jätkuvalt maksta ja neid tuleb vastu võtta. Täielikult saaks 1- ja 2-sendised käibelt kõrvaldada vaid Euroopa Liidu tasemel tehtud otsusega ja sellist plaani praegu pole. Eesti seaduse kohaselt on kaupmees kohustatud vastu võtma korraga kuni 50 kehtivat käibemünti sõltumata nende väärtusest.

EESTI PANK

www.eestipank.ee

Prügi sorteerimise süsteem osaliselt maa-aluste konteineritega Oslo linnas. Foto: Leie Nõmmiste

Norra praktikad andsid ideid rohereformi elluviimiseks

Kliimaministeeriumi eestvedamisel oli mul võimalus osaleda oktoobri alguses kohaliku omavalitsuse spetsialistidele mõeldud õppereisil Norra kuningriiki, et saada uusi mõtteid Eesti omavalitsustes rohereformi elluviimiseks.

Oslos külastasime esmalt ehitusjäätmete/-materjalide taaskasutuskust, kuhu kogutakse ehitamisel, lammutamisel või renoveerimisel kokkukogutud kasutuskõlblikke materjale, tooteid, mööblit, mida müüakse edasi e-poe kaudu. Taaskasutuskeskusesse oli kogutud nii ukssi, aknaid, kraanikausse, WC-potte, kontorimööblit, valgusteid kui ka üle jäänud seinaplaate või köögitehnikat. Tegevus oli projektipõhine ning algjärgus oli materjali turustamise pool.

Oslo linnas on olmejäätmete kogumisel alates 2012. aastast kasutusel nn värviliste kilekottide süsteem. Majapidamistes, ettevõtetes-asutustes tekkinud olmejäätmel sorditakse kolme konteinerisse: paberi-papi konteinerisse, metalli ja klaasi konteinerisse ning konteinerisse, kuhu lähevad lilla kilekotiga pakendijäätmel, rohelisega biojäätmel ning muud värvi kilekotiga olmejäätmel. Viimati nimetatud konteineri sisu viiakse sorteerimisjaama, kus robot tuvastab lillad ja rohelised kilekotid, eraldab need olmejäätmeltest ning saadab

edasi ümbertöötlemisele. Rohelisi ja lillasid kilekotte saab osta toidupoes. Olmejäätmel sorteerimise probleemiks on, et kotid lähevad katki või lahti ning nii liiguvad eraldi sorditud jätmed ikka põletusse.

Norras on kohalikud omavalitsused meie mõistes väga suured. Näiteks külastasime Oslo lähedal asuvat Askeri omavalitsust, kus elas ca 100 000 elanikku, valla pindala on 376 km2 ja valla on 10 suuremat linna/alevit. Kliimateemal on neil põhilisteks arendussuundadeks ühistranspordi üleminek elektritranspordile, hoonete kütmine maaküttega ning elamupiirkondades üleujutuste vältimine. Ühistranspordis on eesmärgiks muuta teenus elanikele võimalikult mugavaks ning lähiajal rajatakse juurde autoparklaid raudteejaamadesse ja elektriautode laadimisvõimekusega. Norra ühistransport ja sõiduautod liiguvad suures mahus elektril ja lähiaastatel soovitakse ka veoautod ning ehitustel kasutatavad masinad üle viia elektrile.

Askeri vallas tutvustati meile valla esimest ringehitusprojekti, kus vana laut-aidahoone demonteeriti täielikult. Materjalid taaskasutati, näiteks keldrikorruse ehitamisel kasutati samas hoones varem olnud betooni ja puittalasid kandekonstruksioonina. Tegemist oli liginullenergiahoonega,

mille eesmärgiks oli võimalikult vähe kasutada materjalina plasti. Hoone on kasutusel puuetega inimeste töokeskusena, kus on puusepatöökoda, käsitöötoad, köök, talupood ja kuus korterit puuetega inimestele.

Külastasime ka Oslost umbes 120 kilomeetri kaugusel asuvat neljale vallale kuuluvat jäätmekäitlusettevõtet Resirkula. Resirkula haldab Hamarri piirkonna jätmeid. Ettevõttes on koos taaskasutuskuskesus, jäätmejaam, kompostimisväljak ja koolituskeskus. Elanikud saavad keskusesse tuua taaskasutatavaid esemeid, mis vajadusel parandatakse, puhastatakse ja müüakse ettevõtte poes. Elanikkonnalt kogutud biojäätmel kompostatakse ja müüakse soovijatele kohapeal. Huvitav fakt oli veel see, et kõik Resirkula jäätmeveoautod sõidavad prügilast kogutud gaasiga.

Muljeterohke reisi kokkuvõttes tahan öelda, et lisaks reisilt saadud kogemustele oli tore vahetada mõtteid ja arutada tööga seotud probleemide üle Eesti kokkutulnud kesk-konna- ja hankespetsialistidega. Nii mitmedki teemad said koos arutades selgemaks ja saadud uued mõtted andsid energiat edasiliikumiseks.

LEIE NÕMMISTE

Kesk-konna- ja hankespetsialist

Kiltsi raudteejaama parkla on varasemast suurem

Kiltsis toimusid oktoobris raudteejaama parkla laiendustööd. Vana parkla jäi alles endisel kujul, varasema muruplatsi arvelt lisandus neli tähistatud parkimiskohta, paigaldati piirded.

Kiltsi parkla laienduse projekteris A.V.R.Projekt OÜ ning ehitas Verston OÜ. Tööde maksumus oli 30 500 eu-

rot ja seda rahastati Väike-Maarja valla eelarvest.

Parkla suurendamisega sooviti lahendada olukord, kus olemasolevas parklas ei olnud piisavalt kohti ning parkivad sõidukid raskendasid liinibusside manööverdust bussipeatuse juures.

Laiendatud parkla pakub suuremat kasutusmugavust neile, kes viivad inimesi rongile, lähevad rongiliiklejatele vastu või jätavad auto raudteejaama ajaks, mil ise rongiga liikleavad.

HEILI TAMMUS
toimetaja

Kiltsi raudteejaama parklat laiendati nelja koha võrra. Foto: Heili Tammus

Sügislehti ja oksti võib TASUTA viia Väike-Maarja valla jäätmejaamadesse

Jäätmejaamade lahtiolekuaegadel saab Väike-Maarja, Simuna ning Rakke jäätmejaamade kompostimisplatsidele TASUTA viia aia- ja haljastusjätmeid (lehti, oksti) ja töötlemata puitu.

Väike-Maarja jäätmejaam (Tehno tn 5)
Avatud K 15–18, N 10–18, R 10–18, L 10–18
Tel 520 1656

Simuna jäätmejaam (Pargi tn 1)
Avatud (kontakt 520 1656) K 10.00–

14.30. P 10.00–14.30
Tel 520 1656

Rakke jäätmejaam (Mäe tänav 7b ehk bensiinijaama lähisel Rakvere-Vägeva maantee ääres)
Avatud K–R 12–18 ja L–P 10–16
Tel 529 0797

Jäätmejaamade tingimuste ja hinnakirjade kohta leiab rohkem infot aadressilt <https://v-maarja.ee/jaatmejaamad>.

Mis on raamatukogu magnet?

Artikkel ilmus kohandatud kujul esmakordselt ajakirjas Raamatukogu.

LIIVI PUHK

Väike-Maarja Valla
Raamatukogu juhataja

Väike-Maarja valla raamatukogu alla kuuluvad Väike-Maarja raamatukogu, haruraamatukogud Rakkes ja Simunas ning teeninduspunktid Triigis, Kiltsis ja Sallas.

Uue inimesega tulevad kaasa uued mõtted ja uued ideed, kuidas võiksid raamatukogud toimida.

Kõik me, raamatukogutöötajad, otsime päevast päeva võimalusi, millele saaks panna nn sildi „raamatukogu magnet“. Aga kui paljud meist selle tegelikult üles leiavad ja kasutusele võtavad? Kas leitakse üles see, mis viib raamatukogu uuele tasandile? Eeskätt kirjanduslikus, tehnoloogilises ja majanduslikus mõistes. Mis on see asi, mis aitab raamatukogusid praegusel ajal lugejatele rohkem nähtavaks teha?

Ideesid on igal raamatukoguhoidjal. Tihti on vaja „kastist välja“ mõelda. Mida me külastajatele pakkuda saame? Mida nad meilt sooviksid? Mida nad tegelikult vajavad, kui nad oma argipäeva toime-tusi teevad, raamatukokku tulevad? Mis on see asi, mis muudab raamatukogud inimestele lähedasemaks. Et tuldaks aega veetma, et see oleks kogukonnakeskus, kus iga päev võiks koos käia. Kas siis malet mängimas, lehti ja raamatuid kohapeal lugemas vm kasulikku teemas. Kus näiteks aiandusinimesed käivad ühel päeval, majandusest huvitatud teisel, linnuvaatlejad jm loodushuvilised kolmandal päeval, mänguhuvilised neljandal päeval, keeltehuvilised viiendal päeval koos ja jagavad omi tarkusi.

Mida kõike aastate jooksul proovitud ei ole. Kirjandus uueneb. Tulevad uued autorid, uus maailmavaade, uued oskused, mida on vaja ära õppida. Ridamisi erinevaid võimalusi. Uusi lahendusi.

Keelteklubid, lauamänguklubid, reisklubid, raamatuklubid, kirjutamisklubid, lugemisklubid, vestlushommikud, mälu treeningud, pikutamiskohad, puhkekohad, pingid ja lebolad, aga ka kaugtöökohad ja muu.

Raamatukogud on muutunud raamaturiilite hoidlaidest avatud ruumi suunas. Juttude tegelased astuvad raamatust välja ja loevad lastele lugusid, nagu Soome raamatukogudes näha võib.

Paberkandjal raamatu lugemine muutub noorte seas järjest harvemaks. Eelistatakse e-raamatuid ning elu käib juba nende ümber. Samuti väheneb eesti keeles lugemine.

Kõik algab asukohast

Üheks magnetiks on kindlasti asukoht. Ja seda võib väita Viimsi Raamatukogu näitel, mis asub kaubanduskeskuses. Palju külastajaid, palju laenutusi.

Maaraamatukogude asukoht on samuti määrav. Mida lähemal keskusele, bussipeatustele või muule kaubandusvõrgule, seda parem. Ka parkimisplats otse ukse ees on hea lahendus.

Magnetiks võib olla huvi lugemise vastu

Võib-olla pole päris õige öelda, et raamatukogu on koht, kuhu inimesed tulevad niisama aega veetma. Pigem on see koht, kus tekib suurem huvi maailma ja tarkuse vastu, mida raamatute kaudu leida võib.

Aeg, mis kulub lugemisele, on mingis mõttes targalt kasutatud. Neil hetkedel kõik justkui seisab. Ollakse lummatud autorite omapärasest maailmast, tegelastest ja nende kirjeldusest. Lugemine on maailm, iseendaga olemine. Süüvimine ja arusaamine tekstist. Väärtuslikud hetked, head mõtted. Imeline ajakasutus. Lihtsalt paus argipäevas.

Enamik, kes loevad palju, ka kirjutavad. Kui pühendud 10000 tundi raamatute lugemisele, siis küllap saaksid juba kuskil 900-1000 tundi ise kirjutada. Esi-alku kasvõi päevikuid. Kas see on piisav aeg kirjutamisega alustamiseks? Tavaliselt loevad kirjanikud kuni neli tundi päevas või rohkemgi.

Tihti saadab küsimus, kui raamatu-

Liivi kirjutab ise luuletusi, lugeda meeldib talle aga muuhulgas elulooraamatuid. See populaarse kirjaniku Terry Pratcheti elulugu oli tema hinnangul eriti põnev! Foto: Heili Tammus

kokku jõutakse – kas lemmikirjanikult on juba midagi uut ilmunud? Kas täna on võimalik seda juba lugemiseks laenutada? Või kui õpingud on veel pooleli, saad kodu ligidalt kätte soovituslikku kirjandust. Ei ole vaja osta neid, mida hiljem vaja pole, kui soovid vaid ühe korra lugeda.

Kui käid kuskil loengul ja seal on nimetatud mõnd raamatut, mida tahaksid ka lugeda, tuleb meelde raamatukogu ja teistest raamatukogudest kohale tellimise võimalus. Ka Väike-Maarja valla raamatukogude vahel käib vilgas tegevus RVLi (raamatukogudevahelise laenutuse) näol. Väga palju raamatuid liiguvad ühest kogust teise ja siis jälle tagasi. Saame kasutada mitut raamatufondi korraga, samuti tellime puuduolevaid raamatuid keskkogust.

Liigume sinnapoole, et suvel suuremaid raamatukogusid Väike-Maarja valas kinni ei panda. Et lugemine ei oleks hooajaline, et see ei lõpeks.

Õppimine kui võimalus

Raamatukogudest võib leida väga erinevaid koolitusi.

Arvutiõpe. Lugemisõpe. Kirjutamisõpe. Käsitööõpe. Joonistamisõpe. Sugu-puu uurimise õpe. Vikipeedia õpe. Face-booki õpe. Tahvelarvutite kasutamise õpe. Nutitelefonide kasutamise õpe. IT-seadmete õpe. Infootsingute õpe. Keeleõpe. Elukestev õpe.

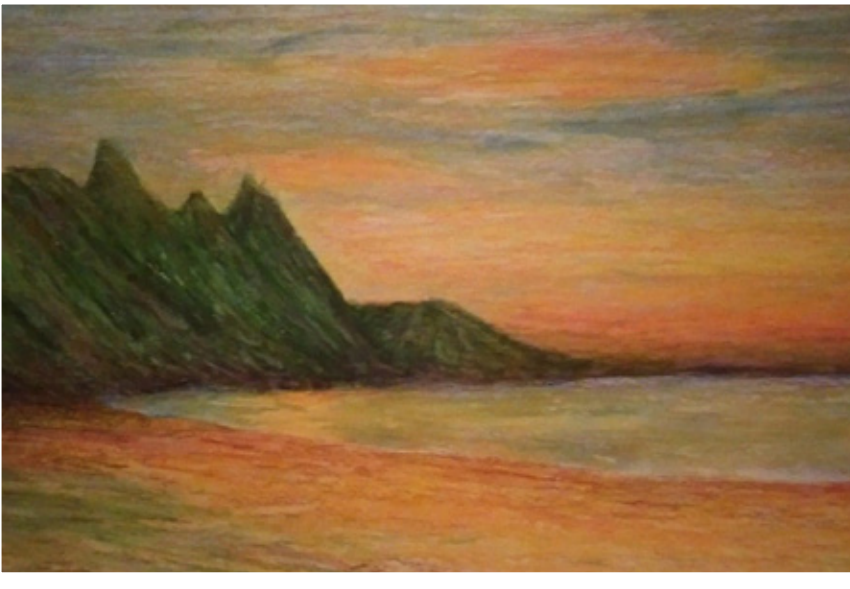
Raamatutest õpime paremaid sööke valmistama, ehitama ja remonti tegema, õmblema, ise kingitusi valmistama, ka lastama, kaarte ja ehteid tegema, mesilasi hooldama, lapsi kasvatama, kirjutama.

Raamatukoguhoidja kui ukse avaja

Tähtis on raamatukoguhoidja roll, kui ta ulatab sulle raamatu, mis muudab su maailma. Võib-olla leiad sa midagi, mille pärast hakkad ka edaspidi lugema ja raamatute vastu huvi tundma. Raamatukogutöötaja tõstab kirjanduse pealt udupeent loori, annab ülevaate nii ühest kui teisest raamatust. Hea raamatukoguhoidja viib ka lapsed raamatu juurde. Ta armastab kirjandust, on toeks ja abiks.

Raamatud ja nende autorid vajavad reklaami

Raamatukogude jaoks võiksid kirjanikud lasta trükkida plakateid, kus on autori lühitutvustus ja väljaantud raamatud üles loetud. Ilmselt selline lähenemine aitaks otsustada lugejatel, kes veel kindlalt ei tea, mida järgmiseks lugemiseks võtta. Reklaam võiks olla nagu poliitikutel. Sest kui kirjanikul tähtpäeva momendil pole, siis pole tal le ka näitust ega muud reklaami. Kõik

Liivi Puhk on lugenud erinevaid raamatuid maalimisest ning see pilt ongi valminud akvarellidega pelgalt loetu põhjal. Foto: Liivi Puhk

vajub peale uudiskirjanduse alt ära võtmist vaikselt üldisesse fondi ja jääb edaspidi tähelepanuta. Ja kui keegi sellele tähelepanu ei pööra, nt inimene, kes on lugenud mingit artiklit lehes, siis võib see raamat ootamata kauaks ajaks riulile seisma jääda. Suurema lugemise huvides võiksid kirjanikud ka suuremale reklaamile mõelda või lausa reklaamikampaaniale (mida mõned ka teevad).

Kui tegu on mõne menukiga, kus raamat kõneleb iseenda eest, levib teade väga kiiresti inimeselt inimesele. Siis need raamatud riulile seisma ei jää. Kes käib lugejatega kohtumas raamatukogu-

des, selle raamat on järjest rohkemate lugejate käes. Tavaliselt uuritakse kirjaniku raamatuid enne ja pärast kohtumist. See annab pikaks perioodiks lugemist ja kirjanikule ka väikse laenukustasut.

Raamatukogud aitavad kirjanikel teenida laenukustühutist. Keskmiselt on laenukustühutähtsust 21 päeva, mõnes raamatukogus rohkem. Üks huvitav raamat käib aastas ringi umbes 20 korda.

Kui riik kingiks igale raamatukogule kõik eesti kirjanike raamatud (vähemalt ühe eksemplari), mis on sel aastal välja antud, oleks kirjandusmaastik raamatukogudes palju mitmekesisem. Lugejaskond suurem ja valik laiem. Uued autorid

oleks kõigil teada ja jõuaks rohkemate lugejateni. Praegu mõned väikse tiraažiga raamatud üldse raamatukogudesse ei jõua, vaid levitatakse tuttavate kaudu, käest kätte.

Üritus kui põhjus

Miks tahab inimene raamatukogus käia? Kuulata. Mõelda. Otsustada. Hiljem lugeda. Midagi uut paneb pead pöörama.

Sel aastal alustasime Väike-Maarja Raamatukogu juures seemneraamatukoguga, mille nimeks sai Seemnesahtel. Seemneraamatukogu on seemnete kogu, kust saab seemneid taimede kasvatamiseks koju „laenutada“, tegelikult tagastamistähtaegu seal ei ole. Seemneraamatukogu annab võimaluse taimede kasvatamiseks, seemnete korjamiseks ja vahetuseks, tagades tervisliku ja aktiivse eluviisi. Septembris toimus seemneraamatukogu avamisüritus. Aiandusest käis rääkimas Heili Talpsepp. Esimesed laenukustajad on oma seemned ka kätte saanud. Seemnete laenukustamise jaoks on meil koostatud kataloogid, mille alusel on võimalik välja valida endale sobivad seemned ja need koju võtta. Eesmärk on luua kasvatajate kogukond, kes saaks seemneid laenutada ja osa seemnesaagist tagasi tuua. Oleme huvitatud teie endi korjatud seemnetest. Jätke endale need, mida vajate. Ülejäänud seemneid saate jagada seemneraamatukoguga. Järgmised laenukustajad saavad neid võtta ja kasutada. Üks seeme võib anda kümneid tuhandeid järgmisi ja palju rõõmu kasvatajale. Annetusena kogume ka seemnepakkide jääke, mis on teil külvist järgi jäänud. Poest ostetud seemned palume hoida originaalpakendis. Siis on lihtsam säilivusaega ja sorti kindlaks teha. Võtame vastu aegumata seemneid, mis on korjatud eelmisel ja sel aastal. Aiandusega seotud raamatuid laenukustatakse aasta läbi. Ikka on neis midagi kasulikku lugeda.

Palju on proovitud, midagi ka toimib

Raamatukogud laenukustavad peale raamatute ka kõike muud. Kodulehele pannakse üles lugemissoovitusi. Televisioonis soovitatatakse lugeda.

Kõige suurem magnet on hooaeg. Täna loeme seda sarja, homme teist. Mida rohkem on sarjas raamatuid, seda rohkem loeme. Vastavalt ilmumisele. Vastavalt hooajale. Tuleb uus sari, loeme seda. Talviti tehakse rohkem üritusi, ootame kirjanikega kohtumisi, loeme nende raamatuid. Suvel reisime, raamatud kaasas.

Veel mõned aastad ja kõik raamatukogud saavad olema iseteenindusvõimalusega. See hooaeg on juba ammu alanud. Raamatukogus hakkab lõbus olema.

Väike-Maarja raamatukogu avas Seemnesahtli, et lisaks raamatutele ka seemneid taimede kasvatamiseks ilma tagastamistähtajata „laenutada“. Foto: Heili Tammus

Väike–Maarjas lõi särama helkuripuu

Sisekaitseakadeemia päästekomandod ja Väike–Maarja õppurid ja õpetajad ning Väike–Maarja vallavalitsuse ametnikud täitsid oktoobris Väike–Maarjas puu helkuritega. Sellega kutsuvad nad igal sügisel inimesi üles pimedal ajal helkurit kandma. Puu küljest saab helkuri võtta igaüks, kel see võimalik elu päästja parajasti puudu on.

Helkuripuu asub Väike–Maarja alevikus Pika ja Ravi tänava nurgal seltsimaja, mudelihalli ja gümnaasiumi läheduses.

Väike–Maarja vallavanem Indrek Kesküla kutsus kõiki üles kasutuseta seisvaid helkureid näiteks koolidele andma või samuti helkuripuule riputama. „Ära hoiu helkurit sahtlipõhjas, sellel võib olla elu hind. Turvalisus algab igaühest!“

Päästekomandod ja Väike–Maarja õppekeskuse vanemspetsialist Ants Rikberg rääkis, et tänava osalesid helkuripuu ehtimises päästekooli kolm

kursust – kaks päästjate gruppi ja meeskonnavanemateks õppijad. Väike–Maarjast sai traditsioon kümme aastat tagasi alguse ja Rikbergi sõnul on selle nüüdseks ka Sisekaitseakadeemia Tallinnas kasutusele võtnud

Helkuri kasutamine aitab end autojuhtidele nähtavaks muuta ning seega ennetada pimedas jalakäijate ja jalgratturitega juhtuvaid õnnetusi. Helkur töötab peegli põhimõttel – selle peale langenud valgus saadetakse tagasi valgusallika poole. Ilma helkurita kõndiv jalakäija on lähitulede valguses nähtav alles 30 m kaugusel. Helkurit kandev inimene on aga lähitulede valguses nähtav juba 130 m ning kaugtulede valguses 300 m kauguselt.

HEILI TAMMUS
toimetaja

Helkuripuu täitus Väike–Maarja valla ja Sisekaitseakadeemia helkuritega. Foto: Heili Tammus

Väike–Maarja gümnaasiumi õpilased osalesid Rakett Juuniori võistlustel

Sellel aastal algatasid Kanal 2, Eesti Teadusagentuur ja AHHA teaduskeskus koostöös uue teaduslahingu „Rakett Juunior“. Põhikoolide tiimid asuvad omavahel võistlustule ning juba uue aasta alguses saavad kõik televaatajad Kanal 2 vahendusel neljaosalises saatesarjas näha, kuidas õpilaste teekond kõige nutikama põhikooli tiitlini välja nägi.

Võistlus on mõeldud 4.–6. klasside õpilastele. Võistkonnad koosnevad kuuest noorest. Selles võistluses on võrdselt olulised nii loogika, humanitaarala teadmised kui ka reaaltadmised. Piirkondlikes voorudes selgitatakse välja parim meeskond, kes saab edasi vabariiklikusse vooru.

25. oktoobril toimuski Laekvere koolis Lääne–Virumaa piirkondlik voor, kus meie kooli esindasid Miina Põllu, Sade Põllu, Kadri Ann Klement, Christoffer Kaasik, Roosi Leemets ja Kaidi Kees.

Väike–Maarja gümnaasiumi meeskonnal õnnestus jõuda poolfinaali, kus võisteldi Rakvere reaalkooliga. Ülesande lahendamine õnnestus paremini meie meeskonnal ja sellega tagati koht finaalis.

Finaalis osutus kiireimaks Kunda kooli meeskond ning päeva tulemuseks oli meie suurepärase teine koht.

Osalenud õpilaste arvates oli võistlus põnev, lõbus, sai meisterdada ja olla loov. Samas tuli säilitada rahu ning mitte närvi kaotada. Väga oluliseks pidasid õpilased meeskonnatööd ning ajaplaneerimise oskust. Koostöö ja loovmõtlemine tagas õpilaste hinnangul neile koha finaalis.

Õpilased soovisid kindlasti ka järgmisel aastal osaleda, kui selline võistlus peaks veelkord tulema.

Palju õnne ja aitäh võistlejatele!

ANNELI KÜTT
Väike–Maarja gümnaasium

Väike–Maarja gümnaasiumi edukas meeskond. Foto: Helina Lük

Kiltsi kool viis Elistvere loomapargi asukatele suure laadungi kõögivilju. Foto: Merje Leemets

Kiltsi õpilased ja lasteaialapsed kasvatasid Elistvere loomapargile kõrvitsaid

Neli aastat oleme kogu kooliperega külvanud kevadeti kõrvitsaseemneid, et sügisel aia- ja saaduseid Tallinna loomaaeda või Elistvere loomaparki viia.

KATI KÜMNIK
Kiltsi mõisakool

Ka sellel kevadel külvas kogu koolipere kevadel kõrvitsaseemned pottidesse. Meenutati, kuidas kogu protsess on varasemalt käinud ning jagati üksteisele õpetussõnu, kuidas kasvatada korralikku taime. Sellel aastal asusid esmakordselt

kõrvitsakasvatavate hoolsas- se perre ka lasteaia Rändurite rühma lapsed. Kui kevadel said taimed tärgata ja jõudu koguda koolimaja aknalauadel, siis suveks rändasid nad laste kodudesse.

Sügisel oli õpilastel võimalus tuua oma uhkeimad kõrvitsad koolimajja, et need siis ühiselt Elistvere loomaparki transportida. Lisaks

kõrvitsatele toodi lastevanemate ja õpilaste poolt loomaparki viimiseks ka peete, porgandeid, õunu ja kapsaid. Bussi pagasiruum sai aiasaaduseid triiki täis ning võetigi suund Jõgeva- maale, Elistveres jagunesime kolmeks grupiks ning ringkäigud võisid alata. Avastamisrõõmu jagus alates lasteaialastest kuni õpetajateni

välja. Saime palju teada meie metsades elavate loomade ja nende tegutsemisjälgede kohta. Mööda parki juhtisid meid suurepäraseid giidid, kes oskasid iga looma kohta rääkida põnevat infot. Peale ringkäike kinnitasime keha ning suundusime bussiga koduteele. Oli mõnus õues õppimise päev.

Loomingulised muusika- ja liikumistunnid Väike–Maarja lasteaias

Väike–Maarja lasteaia lapsed ja õpetajad on viibinud lasteaia remondi tõttu asenduspindadel juba märtsikuust alates. Eks see on olnud keeruline periood kõigile, nii lastele, õpetajatele kui lapsevanematele. Kuid hoolimata keerulisest olukorrast on õpetajad suurepäraselt toime tulnud õppekavade läbiviimisega. Eks õppimine lasteaias ongi mänguline töö, mis ei nõua alati rühmaruumi tingimusi. Võrreldes kooliga, kus lapsed istuvad rohkem klassis oma pinkides, saab lasteaialastega viia mängulist õppimist läbi paindlikumalt rühmas ühistegevustena või õues suuremal territooriumil.

Nii nagu pildideltki näha, toimuvad muusikatunnid nii ringis grupitööna kui ka in-

dividuaalselt pille katsetades.

Liikumistunnid on lustlikult üles ehitatud siseruumides ja ka välitingimustes. Ühe põnevust pakkuva üri-

tusena osalesid meie mudilased virtuaaljooksul, peale mida ehtisid vaprate jooksjate rindasid kaunid medalid ning diplomid lisasid veelgi

tunnustust juurde.

JANA KROLL
Väike–Maarja lasteaia direktor

Fotod: Külli Teer

Kiltsi mõisakoolis tutvusid lapsed muusikapäeval erinevate pillidega

1. oktoobril tähistatakse ülemaailmset muusikapäeva ja sellest võtab ka meie kool igal aastal osa.

Tänavu külastasid meid sellel päeval kümme väga andekat muusikut Väike–Maarja muusikakoolist. Esindatud olid pillid erinevatest kategooriatest. Lastele meeldis kuulata ja samas pakkus ka huvi info iga pilli kohta, mida jagas muusikakooli direktor Taavi Taar. Pillid, mida mängiti, olid viiul (Paula Alatsei), trompet (Kristjan Eesalu), tuuba (Reio Mors), klaver (Miina Rouhijainen ja Kirke Uibokand), akordion (Liisa Rouhijainen), kitarr (Kirti Uibokand), klarnet (Ari-

Muusikapäevale kohased külalised Väike–Maarja muusikakoolist. Foto: Jaana Niroda

na Sidorenko), flööt (Miina Põllu), saksofon (Karel Kurvits). Kui kõik pillid olid kuulatud, siis toimus

ka hääletus, kus iga õpilane sai valida oma lemmik muusikainstrumenti. Aitäh, Väike–Maarja

muusikakool!

JAANA NIRODA
Kiltsi mõisakool

Oivaline oktoobrikuu Simuna kooli direktori pilgu läbi

Väike-Maarja gümnaasiumi juht Tanel Kümnik sai inspiratsiooni oma blogivormis Facebooki reportaaži tarvis Pelgulinna Riigigümnaasiumi direktorilt Indrek Lillemägil ja mina oma sellekuise lehe kaastöö jaoks omakorda Tanel Kümnikult.

KAJA PÖLDMAA

Simuna kooli direktor

Niisiis, 1. oktoobril olen õige elevel, sest mind on palutud koos Simuna kooli raudvara – õpetaja Eda Veskitiga – Kadriina rahvamaja maakonna aasta õpetaja vastuvõtule. Oli ilus üritus ja eriti südamlikuks teeb asja fakt, et Eda lapsepõlv möödus Kadriinas ja nüüd astub ta lavale kui elutööpreemia nominent Simuna koolist.

Meie lasteaias on Kiisude rühmas samal päeval külas meie head sõbrad – politseinikud Gea Lepiksoo ja Kady Tiinas.

2. oktoobri ennelõunal saavad tehtud pakilisemad toimetused ja kiirustan vallamajja allasutuse juhtide nõupidamisele. Õhkkond on sõbralik ja koostõine.

3. oktoobril tähistame õpetajate päeva. Pean panema selga merevaigukollased riided, sest üheksandikud sundisid meid loosi võtma – mis värvi riitega keegi sel päeval kooli tuleb. Pagan võtaks, mul on terve kapitais värvilisi riideid, aga merevaigukollast seal küll pole. Käisin ükspäev Tartus ja Lähete kooli juures kõndis üks tädi merevaigukollase kostüümiga: „Assa pagan! Peaksin vist...“, aga jätsin selle mõtte katki. Õnneks sain kaubamajast täiesti ausal teel õiget värvi pluusi!

Õpetajad veedavad hommikupooliku rahvamajas ja etendavad hiljem õpilastele värvide teemalise muusikali. Üheksandikud on väga soliidised ja väljapeetud nii oma rõivastuse kui käitumise poolest. Neid vaadates mõtlen, et äkki ikkagi läheb keegi nendest kunagi õpetajaks õppima. Noored õpetajad ise arvavad, et õpetajaamet on tegelikult ikkagi väga raske. Loo-tuskiir kustub ja kauaoodatud haridusleppes ei loe ma ka kuidagi välja, mis neid noori kooli peaks meelitama. Pigem vastupidi – kui samamoodi jätkatakse, lähevad vanadki õpetajad

Õpilased puhastasid koolimaja ümbrust. Foto: Jana Kiili

minema.

Pärast mõnusat olemist rahvamajas ootab kogu kooliperet sööklas kaunit kaetud peolaud. 8. klass esineb meeleoluka räpilooga ja lauale tuuakse kuldsetel kandikutel maitsvad hamburgerid. Õhtul lähen koos heade kolleegidega Väike-Maarjasse õpetajate tänuõhtule. Jälle üks meeleolukas ja tore pidu. Paraku jääb inimliku eksituse tõttu üks minu tubli õpetaja lillist ilma. Ma olen täiesti endast väljas ja pool Rahvuskooper Estonia Poistekoori Meeskviinteti esinemisest läheb kaduma, sest nuputan, kuidas seda probleemi ometi lahendada. Kas ronida üle toolide, peatada muusika ja hüüda, et pidage, üks lill on veel vaja üle anda või... Üritan rahuneda ja kinnitan endale, et küll kõik laabub. Kui kontsert läbi saab ja asjaosalistega nõu pean – probleem lahenebki. Eksimine on inimlik ja inimene on ekslik.

Kiisude rühmal on taas tegus päev. Lisaks uutele noortele õpetajatele tulevad rühma päästeameti onud ja räägivad, kuidas tulest targem olla.

4. oktoobril käime koos ajalooõpetajaga läbi kõik Simuna koolist pensionile läinud õpetajad ja töötajad. Kingime neile lillekimbu ja õpilaste meisterdatud kaardi ning soovime toredat õpetajate päeva. Vastu saame siirast tänu, šokolaadi ja küpsiseid.

7.–11. oktoobril on Kiisude rühmas käimas hambapesunädal, kus õpitakse hammaste eest hoolitsemist. Näitamaks lastele, kuidas hape pehmendab hambaid, tehakse katse – kaks toorest muna pannakse äädikasse ja järgmiseks päevaks on äädikahus teinud oma töö. Munakoor on muutunud pehmeks, vetruvaks ning peaaegu läbipaistvaks!

Kiisude rühma lapsed teavad, et hapet tootvate mikroobide eemaldamiseks on igal hommikul ja õhtul vaja hambaid pesta vähemalt kaks minutit. Selle õpetliku tegevuse tulemusena kurdab üks lapsevanem õpetajale, et tema laps nüüd enam kodus hambaid pesta ei taha ja õpetajad võtku see laste hambapesu parem oma õlule. Laiutan koos õpetajatega selle

peale nõutult käsi.

7. oktoobril läheb 2. klass rabamatkale ja koge seal mõndagi põnevat. Mina ja koristajad saame ka matkast osa, kummikutega koolimajja saabunud rabapinnase näol.

Eelnevalt olen palunud lasteaiaste lastevanemate koosolekul, et palun ärge jätke oma autosid parklasse käima. Mära häirib ja vingugaas tungib läbi avatud akende koolimajja. Õhtul, kui parklasse sammu, seisab seal kuri ema: „Näed, jätsin hommikul auto seisma ja sain alles praegu selle käima!“ Laiutan jälle mõttes nõutult käsi ja arutlen endamis, et huvitav, kas neil kodus autod mürisevad kogu aeg akende all?

14.–18. oktoobril on Kiisudel käimas leivanädal. Selle raames käidi teisipäeval kohvikus Kahvel ja Nuga ise saiaakesi küpsetamas ning meisterdati vahvaid võileivanägusid. Muidugi said lapsed kõik enda valmistatud tooted ka ära süüa. Pean häbiga tunnistama, et mina pole veel uude kohvikusse mahti saanud sisse astuda.

15. oktoobril külastavad 2. ja 3. klass raamatukogu, et seal oma lugemisisu täis lugeda.

16. oktoobril on eriti tähtis päev. Minu vanem poeg saab 35aastaseks...alles ta sündis ja oli nii pisike ja nunn. Õhtul võtan lillekimbu ja lähen teda õnnitlema. Lapselapsed tormavad rõõmuhoisega vastu ja minia pakub küpsisetorti. See on suur õnn, kui lapsed on õnnelikud.

17. oktoobril toimub Rakveres Rehbinderi majas tänuüritus. Virumaa noorte kodu-uurimiskonkursil pälvis tunnustuse 7. klassi õpilane Mariliis Pärn, kes oma tööd koosviibijatele tutvustas. Kiitus Mariliisile ja tema juhendajale õpetaja Siirile!

18. oktoobril osalevad 8. ja 9. klasside õpilased Rakveres noortekonverentsil „Kas ma olen teadlik...?“ Konverentsil jagatakse noortega kogemusi ja teadmisi erinevatel teemadel: kiusamine, vägivald ja erinevad sõltuvused. Kogemuste jagajad on inimesed, kes ise on olnud ohvrid või sõltlased. Sõna saavad ka politsei, psühholoog ja Lasteabi esindaja.

Ja siis algab vaheaeg. Õpilased saavad puhkusele. Õpetajad veedavad oktoobrivaheajaga arengukava uuendamise ja kaasava hariduse toimimise aruteludega.

21. oktoobril vaatan veelkord rida-realt läbi kooli järgmise aasta eelarve kavandi. Mida võtta, mida jätta? Sügan kukalt, aga sellest on vähe abi. Tegelikult pole sellest kohe mingit abi.

25. oktoobril uurin ajalooürikuid, sest kevadel on tulemas Simuna hariduselu 335. sünnipäevapidu. Kui neid pabeleid uskuda, siis minust kauem on Simuna kooli juhtinud ainult Villem Norman (54 aastat). No see on ilmatuma pikk aeg ning minu 12 aastat ja 2 kuud on selle kõrval vähe, aga patsutan endale siiski tunnustavalt õlale: „Tubli mutt!“

26. oktoobril jätkan sünnipäevade lainel, sest simunapäe-

val 85 aastat tagasi sündis siia ilma minu ema. Korraldan talle üllatuspeo. See läheb igati korra ja ema on rõõmupisarateni liigutatud. Ta veel uurib, kuidas ma seda kõike jõuan. Avaldan arvamust, et äkki on see kuidagi geneetilise baasiga seotud.

27. oktoobril tähistab Simuna Naisteklubi traditsiooniliselt simunapäeva. Rahvamaja on rahvast täis. Valter Soosalu võlub oma imepillist harpejisti välja kauneid viise. 9. klassi õpilaste kohvikust saab osta kohvi ja selle kõrvale hõrgutisi maiustamiseks.

28. oktoobril kiirustan jälle vallamajja, seekord haridusjuhtide nõupidamisele. Kohtume valla meediaspetsialistiga ja saan kinnitust, et mõni inimene ikka loeb seda, mida ma enda ja oma kooli elust kirja panen.

29. oktoobril avastan, et vana internaadmaja ees kasvav toomingas on maha saetud. Heldeke! Kes siis nüüd kevadel seal õitsema hakkab ja kus õobikud laksutavad? Aga kevadeni on õnneks veidi aega. Küllap mingi lahendus tuleb, sest loodus ei sallivat tühja kohta.

Veidi aega hiljem konfiskeerin õpilaselt kõigi nõuete kohaselt telefoni, mida too ilma loata kasutas. Koolastan matemaatika ja vene keele tunde ning otsein prügikonteinerist üles ühe pangakaardi, mille üks koolilaps eelmisel päeval kogemata koos sodiga ära viskas. Lisaks varakult saabuvalle õhtupimedusele avastan ka, et oktoobrikuu on lõpukorral ja vallaleht ootab kannatamatult kaastööd.

30. oktoobril on koolis heakorrapäev ja riisume kogu kuldse sügise, mis puude otsast maha pudenenud on, ilusasti kokku ja saadame komposteeruma. Koolimaja ümbrus saab puhtaks, aga koolimaja sisemus on millegipärast hirmus porine.

31. oktoobril ja 1. novembril sõidan Lääne-Virumaa lasteaiajuhtidega ennast Harjumaale harima. Mõnusat novembrit!

Konverentsi esinejad ja Väike-Maarja gümnaasiumist osalejad. Foto: Maksim Bodnja

Noortekonverents „Kas ma olen teadlik...?“

18. oktoobril toimus Rakvere linnavalitsuse valges saalis noortekonverents „Kas ma olen teadlik...?“, kus osales 150 noort. Ürituse korraldas Väike-Maarja gümnaasiumi 11. klassi õpilane Anna Olenevitš oma uurimustöö praktilise osa raames. Konverentsil arutati kolmel tähtsal teemal: sõltuvusained, vägivald ja küberkiusamine.

Külalisteks olid Politsei- ja Piirivalveamet, Lootuse küla, Noor-

te seksuaaltervise kliinik ning Lasteabi. Igaüks jagas oma teadmisi ja kogemusi, tõstes noorte teadlikkust nendest teemadest.

Noored said aktiivselt osaleda, esitades küsimusi anonüümselt Mentimeetri keskkonna abil, mis võimaldas avatud ja ausat arutelu. Konverentsi eesmärk oli suurendada teadlikkust nende keeruliste teemade üle ning luua turvaline keskkond, kus noored saaksid oma muresid ja küsimusi jagada.

Üritus tõi esile noorte vajaduse teadlikkuse ja toimetuleku oskuste järele, et nad saaksid oma igapäevaelus paremini hakkama. „Kas ma olen teadlik...?“ oli tõeliselt oluline ja inspireeriv päev, mis aitas noortel mõista, et nad ei ole oma probleemidega ükski ning et abivõimalusi on olemas.

ANNA OLENEVITŠ

Väike-Maarja gümnaasiumi õpilane

Väike-Maarja valla lasteaedades tõuseb uuest aastast kohatasu

Väike-Maarja vald on teinud ja tegemas suuri investeeringuid haridusvaldkonda. Lõpule on jõudnud Väike-Maarja lasteaia rekonstrueerimine, mille käigus parandati hoone energiatõhusust: soojustati välispiirded, hoone sai uue katuse, päikeseelektrijaama, valgustuse, ventilatsioonisüsteemi ja hooneautomaatika, uuendati siseviimistlust ning laste õpikeskkonna parendamiseks soetat ka uus mööbel. 2026. aastaks on planeeritud Rakke lasteaia uue hoone valmimine. Kavas on Simuna kooli energia-tõhususe parandamine. Kõik need investeeringud tõstavad lasteaiateenuse kvaliteeti.

Viimastel aastatel on kasvanud lasteaedade majandamis- ja õppevahendite kulud, kasvanud on ka personali tööjõukulud. Arvestades eelnevat ja seda, et Väike-Maarja valla lasteaedades on käesoleva ajani olnud üks maakonna väiksemaid vanemate osalustasusid s.o. 20 eurot kuus lapse kohta ning antud määr on Väike-Maarjas vallas kehtestatud 2016. aastal, tegi vallavalitsus volikogule ettepaneku suurendada vanemate osalustasu suurust koolieelsetes lasteaedades.

Vanemate osalustasu tõstmise vajadust arutati eelnevalt valla haridusjuhtide ning Väike-Maarja ja Rakke lasteaia hoolekogudega. Erinevate osapooltega aruteludes jõuti otsusele, et on mõistlik vanemate osalustasu suurendada. Tasu tõus võib vähendada peredele raskusi tekitada, kuid neil on võimalus taotleda kaks korda aastas (20. septembril ja 20. jaanua-

ril) lasteaia osalustasu ja toidukulude toetust.

Väike-Maarja vallavolikogu kehtestas 17. oktoobri istungil uue Väike-Maarja valla koolieelsete lasteaedade rahastamisega vanemate poolt kaetava osa määra ehk uue kohatasu.

Määruse kohaselt on alates 1. jaanuarist 2025. a vanema osalustasu suurus ühe lapse kohta ühes kuus 5% Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud töötasu alammäärast.

Lapsevanem, kellel käivad koolieelses lasteaedades üheaegselt kaks või enam last ning rahvastikuregistri järgne elukoht on Väike-Maarja vald, on vabastatud teise lapse eest osalustasu maksimisest 50% ulatuses ning kolmanda ja iga järgneva lapse eest osalustasu maksimisest 100% ulatuses (s.t. kui 2024. a on alampalga määr 820 eurot, oleks vanema poolt kaetava osa suurus kehtestatud määruse kohaselt ühe lapse puhul 41 eurot, kui lasteaias käib üheaegselt 2 last, siis oleks osalustasu kokku 61.50 eurot).

Osalustasu ei võeta koolieelse lasteaedade kollektiivpuhkuse ajal.

Osalustasu tõstmise mõjul suureneb valla tububaas eeldatavalt 55 000 euro võrra, mis jaotub proportsionaalselt valla lasteaedade vahel. Lisatulu võimaldab hoida motiveeritud ja professionaalset personali, pakkuda lastele paremaid mängu- ja õppevahendeid.

ANNELI TELL

haridus- ja kultuuriosakonna juhataja

Pea poolte maailma riikide koerad söövad Väike-Maarja külje all valminud maiuseid

Väike-Maarja külje all Ebavere külas on juba 1980ndatest tegutsenud toiduettevõte. Algul olid seal kolhoosi, nii kanade kui sigade-veiste, tapamaja ja toidutööstus, suitsutsehh, kondiiter, konservitsehh, viimane andis toodangut inimestele ja koertele. Kogu tehases töötas tol ajal ligi 160 töötajat.

HEILI TAMMUS
toimetaja

Plekkpurki said toona näiteks kanamaksapasteet, kanaliha omas mahlas, hautatud loomaliha. Kohalikud meenutavad siiani seal valminud pontšikuid ja maailma parimat suitsukana. Aastal 2009 alustati Ebaveres tootmise rekonstrueerimisega ja 2016. aastal ostis tehase Soome turundusettevõtte Priem Pet Premium OY. 2020. aastal alustas tootmist koertele suunatud kuivatatud maiuste tootmisliin. 2021. aastal ostis tehase Vafo Grupp s.r.o., mille peakontor paikneb Tšehhis. Külmuivatatud maiuste tootmisliin alustas ettevõttes tööd aastal 2023.

Ettevõtte pakub tööd 104 inimesele

Nii nagu ka kolhoosiajal oli tegemist suure toidutööstusega, pole tänapäevalgi Ebaveres mitte kohalik väike ettevõtte, vaid vala suuruselt teine töandja, mis andis III kvartali seisuga tööd 104 inimesele kolmes vahetuses (võrdluseks on valla suurimas, samuti Ebavere külas tegutsevas, OÜ-s Baltic Log Cabins 114 töötajat). Töötajad on enamik Väike-Maarjast ja ümbruskonnast, aga näiteks ka Tamsalust.

Ja tööd selles ettevõttes jagub! OÜ Pandivere L.T. kuulub Vafo gruppi, mis valmistab toite, suupisteid, toidulisandeid lemmikloomadele. Väike-Maarja tehases on keskendunud koeratoidule. Arenduses on olnud ka kassitoit, aga hetkel kuulub selle tootmine veel tulevikuplaanidesse.

OÜ Pandivere L.T. tegevjuht Erki Vister, kes alustas

Tehases valmivad lemmikutele nii külmuivatatud kui kuumkuivatatud suupisted ja maiused, medaljonid, pulgad, fileed ja pelletid.

ettevõttes 2009. aastal projektijuhi kohalt. Ta ise ütles, et toidutööstusega on ta varem olnud seotud eelkõige enda köögis, hariduselt on aga metsatööstusinsener.

Sortimendis on paarsada erinevat koeratoitu

Brändid, mille tooteid inimene ehk poes näinud ja koju ostnud on (ning üle maailma paljud koerad ka maitsnud) kannavad nimesid Brit, Carnilove, Pooch & Mutt, Planet Pet Society, Hau-Hau Champion, Zoo Good jne. Vafo grupil on üheksa teha. Lisaks Eestile on tehased Tšehhis, Soomes, Poolas ning tütarettevõtted Rootsis, Saksa-

maal, Suurbritannias, Prantsusmaal ja Austrias. Ligikaudu 90% Ebaveres toodetust läheb ekspordiks 87 riiki. Eestis võib tooteid leida erinevatest kaubanduskettidest, näiteks Coopist, Rimist ja muidugi lemmikloomapoodidest. Keskmiselt läheb Pandivere L.T.-st välja kaks rekakoormat koeratoitu päevas.

Väike-Maarja lähistel asuvas tehases valmivad nii külmuivatatud kui kuumkuivatatud suupisted/maiused lemmikutele, medaljonid, pulgad, fileed ja pelletid. Siinses sortimendis on hetkel paarsada erinevat koeratoitu. Tooraine on pärit nii Eestist kui välismaalt, kodumaine on näiteks suur osa

lambalihast.

Tehases on nii 22kraadne külmkamber kui autoklaav toodete kuumutamiseks 121 kraadiga. Külmuivatamismehhanismid on saanud algse tõuke toidu kosmosesse viimiseks – liha kuivatatakse nii, et välja võetakse vaid vesi. Kui külmuivatatud toode hiljem vette panna, on see taas algse vormis, kõigi heade omaduste ja ainetega. Sarnast lemmikutele suunatud maiuste tootmistehnoloogiat kasutatakse praegu Itaalias ja Suurbritannias.

Tutvustime ettevõttes tootmise, pakendamise ja kontoritööga. Viimases selgus, et täna sel päeval on ettevõtte üks

Pandivere L.T. tegevjuht Erki Vister Fotod: Heili Tammus

pikaajalisimaid töötajaid Lii Võõras, kes asus samas hoones tööle juba 1984. aastal. Ta kiitis kodulähedast töökohta, head töökeskkonda ja tänaseks parima funktsionaalsuse saanud ruume.

Ettevõttel on ambitsiooni areneda

Kuidas on Pandivere L.T.-st saanud valla suuruselt teine ettevõtte? Ettevõttel on olnud ambitsiooni areneda, usub tegevjuht – tõsta professionaalsust ja püsida novaatorlik. Üheks selliseks uuendusmeelseks investeeringuks on näiteks külmuivatustehnoloogia panemine.

Väljakutseid ja plaane jagub ka tulevikuks. Sooviks on ehitada hea tasemega labor. Lähivalt on töandjale oluline saada kvalifitseeritud jõudu ning tõsta olemasoleva kollektiivi pädevust. „Üks väljakutse on see, et hea spetsialisti koolitamine on töömahukas ja aeganõudev protsess,“ rääkis Vister ettevõtte murede poolest.

OÜ Pandivere L.T. rõõmuks on tegevjuhi sõnul, et ettevõtte elab, toimetab ja areneb. Käesoleval ja järgmisel aastal on käsil külmuivatuse tootmisvõimekuse suurendamine ja ettevõtte territooriumil logistika parandamine.

Simuna tähistas meeleolukalt oma nimepäeva

27. oktoobril kogunesime Simuna naisteklubi kutsel Simuna rahvamajja, et tähistada juba kümnendat korda simunapäeva.

MARY TAMMET
MTÜ Simuna Naisteklubi juhataja.

Simuna naisteklubil on traditsioon korraldada simunapäeval kohalikule kogukonnale kultuuriüritus, eesmärgiga tutvustada Simuna põnevate inimeste töid ja saavutusi ning pakkuda kokkutulnuile uusi teadmisi ja elamusi kultuurivaldkonnas.

Avasime pidulikult põlise põllumehe, ettevõtja Ain Ahlbergi fotonäituse „Kultuurid rikastavad“. 2005. aasta viljelusvõistluse võitja, parimaks suvinisukasvatajaks pärjatud mehel täitis tänavu 45 aastat töötamist põllumajanduses. Ligi 15 aastat tagasi võetud suund taastavale põlluharimisele, muldade heale käekäigule ehk elurikkusele keskendumine on tänasel päeval juba trendikas teema. Kuraatoritena näitusele 7000 foto hulgast sobivaid valides oli põnev avastada põllumehe vaatenurka. Pildiallkirjad – „Vahekultuur“, „Kaaskultuur“, „Põllukultuur“, „Kultuurid rikastavad“, „Nisu on loonud“, „Magus elu“ – ei jäta kahtlust, et tegu on kultuurivaldkonnaga.

Valter Soosalu harpeji õpituba Simunas. Foto: Mary Tammet

Kui näete, et põllumees põllul kükitab, siis ta uurib kultuuride hetkeolukorda, mulla seisundit, kahjurite ja haiguste olemasolu... ja selgub, et ka pildistab. Kõik näituse fotod on tehtud telefoniga. Näitusele jõudnud fotode hulgas on lummavaid

vaateid, valgust ja varje, müstilisi tõvemustreid, elurikkust ning küllust.

Muusikalist külastust pakkus meile Valter Soosalu oma eksootiliselt pillil harpeji. Tännase seisuga on selliseid pilli maailmas alla kahe tuhande.

See 2007. aastal Ameerikas Merylandi osariigis leiutatud pill on klaveri ja kitarrisümbools. Sellise pilli olemasolust sai Valter teada interneti vahendusel. Vaadates harpeji mängijate videoid, tekkis tal tunne, et see ongi see pill, mida

Ain Ahlberg avas oma fotonäituse „Kultuurid rikastavad“. Foto: Silvi Sirelpuu

väga tahaks mängida... Alates 2020. aastast on Valter Soosalu harpeji tootjafirma esindusarst. Sellel instrumendil mängu kirjeldab ta nii: „Oled küll keelpillimängija, aga mõtled veidi klahvpillimängija sarnaselt“. Ja tõesti, kõik huvilised said kuulda selle imelise instrumendi üllatavaid helivõimalusi, julgemad ka ise kätt proovida.

Suur tänu Simuna Kooli õpilastele, kes pakkusid oma kohvikus maitseelamusi! Aitäh, Si-

muna rahvamaja, Lea Vimberg, Tiia Saart, Simuna naisteklubi, Valter Soosalu, Ain Ahlberg, Jaana Ahlberg, Silvi Sirelpuu, Ene Preem.

Fotonäitust „Kultuurid rikastavad“ saab Simuna rahvamajas vaadata aasta lõpuni maja lahtiolekuaegadel.

Rakke kultuurikeskuses peeti suurt juubelipidu

„Õnnesoovid“

Kohandatud eestikeelsete sõnade autor Maret Hiire

Ma õnnesoove,
toon häid ja sooje.
Kui räägin kõigile,
et teil on pidupäev.
Jah õnnesoove, on terve koorem,
Sest kogu vald ju teab,
et Rakke pidu peab.

Siin esmaspäeval näha saab
Aगतantsulusti
Ja Kadakased kepsutavad
kabadasti.
Ning kolmapäeval maja täis on
laululusti,
Siis kõik on hästi,
meil rõõmus meel!

Kui tahad tervist hoida,
õige välja raali,
Kas rõõmsalt võimle, tantsi,
joogata või maali.
Ja teisel korrusel näha saad
mitmeid pille –
Kuid oh, mille neist valin ma?!

Siin majas rahvas tantsib, lau-
lab ja lööb trummi,
Ei ole muret meil, et seinad
läheks kummi.
Jah, olgu majas pidu või hoopis
mõni juubel,
Võid olla kindel – on Merle siin...

26. oktoobril oli Rakke kultuurikeskus rahvast pungil, sest tähistasime korraga kolme juubelit. Kultuurikeskus tähistas 35., Rakke kultuurikeskuse naisrühm 30. ja tantsurühm Kadakane 30. tegutsemisaastat. Kultuurijuhid on olnud 35 aasta jooksul kolm ägedat naist

Liia Alling, Merle Tombak, Rene Põllumaa. Fotod: Heili Tammus

– Ada Väärt, Annika Aasa ja Rene Põllumaa.

Annika võttis juhi teatepulga Adalt üle 2000. aastal ja andis selle 2005. aastal Rene Põllumaale, kes hoidis, vedas ja tõukas Rakke kultuurielu kuni käesoleva aasta suveni. Ega Rene kuhugi kadunud polegi, sest nüüd on tal suur missioon Rakke naiskooi 20 naist laulukaare alla toimetada.

Rakke kultuurikeskuse tantsurühm Kadakane alustas tegevust 1994. a Elgi Wiermanini juhendamisel. Tantsijad on osalenud läbi aastate kohalikel ja maakondlikel sündmustel, sealhulgas maakondlikel seeniortantsupidudel. Juhendami-

se teatepulga võttis 2011. aastal üle Helen Potman. Alates 2024. a algusest juhendab tantsurühma Liia Alling.

Rakke kultuurikeskuse naisrühm alustas tegevust 1994. aastal Ada Väädi juhendamisel. Tantsurühm esines nii heal tasemel, et 1995. aastal osaleti juba Tallinnas üldtantsupeol. Paari aasta pärast võttis õpetamise üle Auli Kadastik, kes juhendas naisi 2008. aastani, mil korraks võttis üle Andi Einaste. Alates 2009. aastast tänaseni juhendab Rakke kultuurikeskuse naisrühma Liia Alling.

Sel sügisel algas Rakke kultuurikeskuses 35. hooaeg ja tööd on alustanud mitmed eri-

nevad ringid. Laulurühma Pihlakane, Rakke naiskooi ja laste lauluringe juhendab Rene Põllumaa. Kokku seitset segarahvatantsurühma juhendab Riina Gull. Naisrühma ja tantsurühma Kadakane juhendab Liia Alling. Rakke kunstistuudio juhendaja on Suokass. Eakate võimlemist juhendab Epp Kaljos. Toimuvad veel joogatunnid, mida viib läbi Ivi Lõomets. Kultuurikeskuses toimetas eelmisest aastast kangatuba, kus saab Väike Saluse abiga endale vaipa kududa ja Väike veab ka Rakke õmblusringi.

Juubilarid olid tervitama tulnud sõbrad Koerust, Simunast, Laekverest, Väike-Maarjast,

Eakate tantsurühm Kadakane tähistas 30. sünnipäeva.

Ka kultuurikeskuse naisrühmal täitus 30 tegutsemisaastat.

Viljandist ja muidugi ka kohalikud, Rakke kultuurikeskuse ja tantsurühmade sõbrad. Suurepärase muusikaga kostitas pidu ansambel MandoTrio.

Väike-Maarja vallavalitsus tõi kingiks suure sünnipäevatordi ning juubilaridele anti üle

Eesti Rahvakultuurikeskuse tänukirjad.

Aitäh kõigile tulemise ja olemise eest!

MERLE TOMBAK
Väike-Maarja Valla Kultuur juhataja

Soovitused, kuidas saada füsioterapeudi, kliinilise psühholoogi või logopeedi vastuvõtule

1 Kui Sul on tervisemure, räägi sellest oma perearstile või raviarstile. Meditsiinilise näidustuse korral teeb arst Sulle digitaalse saatekirja füsioterapeudi, kliinilise psühholoogi või logopeedi vastuvõtule. Teenuse mahu ja sisu üle otsustab teenust osutav spetsialist koostöös Sinuga.

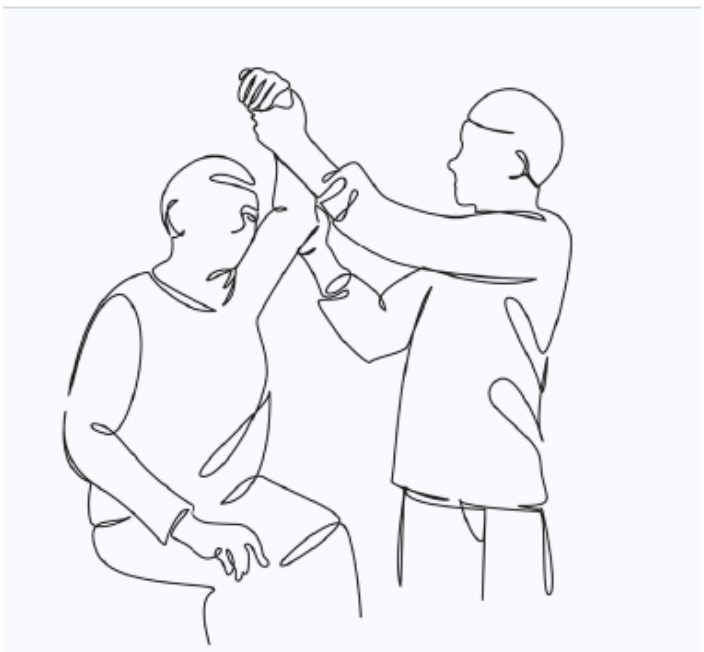
2 Kui Sul on ravikindlustus, saad arsti saatekirja alusel tasuta teenusele minna ainult Tervisekassa lepingupartnerite juurde. Sobiva teenuseosutaja leiad Tervisekassa kodulehelt (www.tervisekassa.ee/tervishoiuspetsialist).

3 Kui Sa ei ole ravikindlustatud või ei vali teenuseosutajat Tervisekassa partnerite nimekirjast, pead kogu teenuse eest ise tasuma.

4 Teenust osutav tervisehoiuspetsialist ei pea asuma Sinu elukoha lähedal – abi võid saada üle kogu Eesti.

5 Vastuvõtutaja broneerimiseks võta ühendust sobiva asutusega telefonil või e-kirja teel. Osad teenuseosutajad pakuvad vabu aegu ka läbi digiregistratuuri. Kui kohe sobivat aega ei pakuta, uuri, millal avanevad järgmised vastuvõtutajad. Küsi ka seda, kas Sul on võimalik end ootenimekirja panna.

6 Teenuse saamise võimalusi võid uurida mitmest asutusest, kuid pea meeles, et ühe saatekirjaga saad end järjekorda panna vaid ühe teenuseosutaja

juurde. Samuti on oluline, et registreeriksid end teenusele kuue kuu jooksul alates saatekirja väljastamisest. Kui oled juba teenuseosutaja juurde registreerunud ja teenusel käinud, ei saa sama saatekirjaga teenuseosutajat enam vahetada.

7 Näidustuse korral pakuvad mõned asutused teenust ka patsiendi igapäevases keskkonnas (nt kodus). Vastav näidustus (tervise seisund) peab olema kirjas perearsti või raviarsti koostatud saatekirjal. Samuti pakuvad mõned asutused kliinilise psühholoogi vastuvõtu video teel. Täpsemat info ja võimaluste kohta uurimiseks tuleks pöörduda sobiva teenu-

sepakkuja poole.

8 Peale esmast vastuvõttu saad edasised kohtumisaegad ja mõnel juhul ka teenuse osutamise edasise viisi kokku leppida teenust osutava spetsialistiga.

9 Enda terviseandmeid ja kõiki koostatud saatekirju näed ise, logides sisse lehele www.terviseportaali.ee. Need andmed on kättesaadavad ka perearstile ja teistele eriarstidele, kes vajavad infot Sinu tervise kohta.

Loe lähemalt ja vaata Tervisekassa lepingupartnereid siit: www.tervisekassa.ee/tervishoiuspetsialist.

Valminud on uus Lääne-Virumaa veebivärv

Alates 19. septembrist on avatud Lääne-Virumaa uus veebivärv laaneviru.ee, mis kasutab maakonna värsket ja virupärast brändingut ning pakub väärtuslikku infot nii ettevõtjale, elanikule kui ka turistile.

2022. aastal Lääne-Virumaa arengustrateegia loomise arutelude ja analüüside käigus selgus vajadus maakonna tervikliku maine- ja kohaturundusstrateegia järele, sest maakonna potentsiaal – mitmekesine majandus, hea asukoht ning rikkalik pärandikultuur – oli seni alakasutatud. Uue veebivärv eesmärk on toetada aasta alguses valminud sihtkoha turundusstrateegiat, mis seob üheks tervikuks kolm olulist sammast: külaliskeskonna, elukeskonna ja ettevõtluskeskonna. See aitab esile tõsta maakonna mainet ja tuntust mitte ainult atraktiivse külaliskohana, aga tuua esile ka maakonna tugevused ja eelised ettevõtluskeskonna ning töö- ja elupaigana, samal ajal tutvustada ka maakonna uut brändi ning selle väärtuseid.

Lääne-Viru Omaavalitsuste Liidu arendusjuht Anu Oja sõnas: “Keskendusime veebivärvava loo-

misel elu- ja ettevõtluskeskkonna atraktiivsuse tutvustamisele, et soodustada tagasirännet ja tugevdada paigatunnetust. Kuna Lääne-Virumaa nagu ka paljud teised piirkonnad, seisab silmitsi noorte väljarände ja tööeliste vähenemisega, peame lisaks turismile keskenduma ka elu- ja ettevõtluskeskkonna esiletoomisele.”

Lääne-Viru Omaavalitsuste Liidu tegevjuht Monika Ehand märkis: “Usume, et uus veebivärv täidab oma eesmärgi, tuues esile meie maakonna unikaalsuse turvalise ja looduslähedase elukohana, äri võimalusi pakkuva ja ettevõtlust toetava piirkonnana ning külastajatele ehedate turismielamuste sihtkohana.”

Veebilehe külastajatelt oodatakse tagasisidet, et muuta see veelgi kasutajasõbralikumaks ja tagada, et vajalik info oleks kiiresti leitav.

Veebivärvava arendajaks oli disainibüroo Velvet OÜ ning projekti on rahastatud Maakondade arengustrateegiate elluviimise meetmest.

ANU OJA,
arendusjuht

Projekt Vaimse tervise teabepäev-koolitus Lääne-Virumaal 16. novembril kell 12.00 Rakvere Riigigümnaasiumis (Lai tn. 36)

PÄEVAKAVA:

- Mis on vaimne tervis ja kuidas seda hoida?
- Koolitus annab ülevaate vaimse tervise olemusest, mida igaüks saab teha, et vaimset tervist hoida
- Vaatleme lähemalt erinevaid võimalusi kuidas oma vaimset tervist hoida.
- Koolitust viib läbi kliiniline psühholoog Kadi Parve (MTÜ Peaasi)
- Kohvipaus
- Harjutustehnikad ja nipid, mida saab igapäevaselt oma tervise heaks kasutada.
- Õpime saavutama head kontakti keha ja meele vahel - tehnikaid jagab kogemusnõustaja Anne Tipner-Torn
- Muusika teraapia- laulja ja klaverimängija Kaire Rapur

Palume ÜRITUSELE registreeruda 14. novembriks tel. 5342 9043 ja tasuda kohvipausi omaosalus 10 € Lääne-Virumaa Puuetega Inimeste Koja kontole: EE661010502002891006

Projekti rahastab Eesti Puuetega Inimeste Fond Helmi Urbalu Lääne-Virumaa Puuetega Inimeste Koja Juhataja esimees, projektijuht

Helmut Joonuks 100 – Eduard Leppik 100

2024. aastal täitus 100. sünniaastapäev kahel Väike-Maarja valla kodu- ja kirjandusloolasel ning õpetajal – Helmut Joonuksil 10. jaanuaril ja Eduard Leppikul 11. oktoobril. Rakkes alguse saanud Helmut Joonuksiga seotud sündmuste sari andis 10. oktoobril Väike-Maarja seltsimajas toimunud konverentsil „teatepulgale“ üle Eduard Leppiku sünniaastapäeva tähistamisele.

Selle aasta esimene Helmut Joonuksi tegevust esile tõstev sündmus toimus 10. jaanuaril Rakke raamatukogus, kus Ada Väadi eestvedamisel korraldatava sündmuste sarja „Kodukandi suurkujud“ fookuses olid nii Helmut Joonuks, Rein Saluri kui ka Arnold Jürgens.

Kultuuririkkuse avapäeval, 13. jaanuaril avasime Rakke kultuurikeskuses Helmut Joonuksi tegevust tutvustava näituse, et tuua esile ka omaaegne Rakke kooli matkategevus ja endise Rakke koduloomuuseumi lugu. Märtsi lõpuni üleväl olnud näitusest sai külalisteraamatu sissekannete põhjal osa 270 inimest Rakkest, ümbruskonnast ja kaugemalt. Rakke koolipere käis näitust vaatamas kõikide klassidega ja lisaks Helmut Joonuksi loo tutvustamisele pöörasime õpilastega tähelepanu erinevatele kultuuripärandi tahkudele. Mõtestasime lahti mõisteid pärand, pärimus, pärandus, folkloor, saime teada, mis teeb näitusest näituse ja muuseumi muuseumi. Näituse külastamise käigus avaldasid mitmed inimesed arvamust, et samas ruumis võiks olla midagi püsivamalt Rakke lugu kajastavat ning rõõm on tõdeda, et 15. oktoobrist on Ada Väadi ja Kaur Saluse koostatuna üleväl näitus „Kodukandi suurkujud ja Rakke vanadel fotodel“, mis kindlasti hoiab Rakke kandi lugusid meelel ja keelel ning teeb teed uutele näitusemõtetele.

Kevadisel koolivaheajal toimunud digitalgutel Rakke koolis alustasime õpetajatega kunagise Rakke koolimuuseumi materjalide põhjal fotode andmebaasi koostamist. Tänaoleni olid need hoiul Rakke muuseumi varasalves. Eesmärk on muuta olemasolev materjal kasutatavaks lisamaterjalina nii õpetundide kui ka õpilaste loovtööde tarvis ja usun, et koostöö

Kultuurilooline retkviis konverentsil osalejad Wiedemanni keeletammikusse laureaadi Eduard Leppiku tamme juurde. Foto: Heili Tammus

Rakke kooliga selle eesmärgi saavutamiseks jätkub. Digitalgutel olid abiks Malle Mattisen Rakke haridusseltsist ja Edgar Tammus Väike-Maarja muuseumist, Väike-Maarja muuseumisõbrad Tiit Maran, Kristel Lehtme ja Marju Metsman.

Helmut Joonuksi 100. sünniaastapäeva tähistavate sündmuste sarjas kujunes meeleolukaks 6. juuni, mil Rakke kooliga matkasime Joonuksi lapsepõlvradadel – tema lapsepõlvkodu Tammiku lähedastes paikades Salla külas ja Emumäel. Need kohad pakuvad vaheldusrikast tervikut igas mõttes – matk läbi Salla küla on justkui rännak läbi Eesti ajaloo ning Emumäe rada oma reljeefiga loob kaunita vaadete kaudu hingepideme loodusega. Rakke kooli endise direktori Tanel Kümniku sõnul tekkis matkapäeva mõte eelmisel aastal, kui osaleti Salla seltsimajas koolitusseminaril „Elav pärand ja jätkusuutlikkus“. „Olime sealset kasutamata jäänud ressursist lummatud ja mõteted hakkasid rändama. Jõudsim ühisele meelele, et sealset

peab tutvustama meie õpilastele, kes läbi kogetu oskavad veel rohkem väärtustada meie enda ajalugu ning kultuuri.“ Rakke koolipere seotud matkameeskondadel olid teekonna peatustes lahendada erinevad ülesanded. Salla külas oli matkajuhiks kohalikke lugusid hästi tundev Hando Kuntro ja Emumäelt Salla kultuurisaluselise jõudmisel hoidis matkalisil õigel rajal Marju Metsman.

Oktoobrikuu 10. päeval toimus Väike-Maarja seltsimajas konverents, kus kohtusid 100. sünniaastapäeva tähistamisel omaaegsete õpetajate ning kodu-uurijate Helmut Joonuksi ja Eduard Leppiku lood. Helmut Joonuksi 100. sünniaastapäeva tähistamise keskmes on olnud Rakke kogukond ja eriti väärib tunnustamist Rakke kool oma osavõtuga Helmut Joonuksi sünniaastapäevaga seotud sündmustest. Ka Väike-Maarjas toimunud konverentsile tõi Rakke kooli õpilaste ja õpetajate ühisansambel kaasa muusikalist külakosti muusika ning Helmut Joonuksi luule näol, mida esitasid Marta Luisa Rückenberga ja

Kirke Uibokand.

Konverentsi ettekannete osa avas Eesti kirjandusmuuseumi vanemteadur Ave Goršič teemaga „Helmut Joonuks ja Eduard Leppik rahvaluulekogujatena“, tuues näiteid mõlema mehe kogumistegevusest – teemadest ja detailsusest. SA Virumaa Muuseumid vanemteadur Uno Trumm tutvustas Helmut Joonuksi kohta käivaid arhiivilikke andmeid, mis andis laiemat pildi ka andmebaasidest ja nende kasutusvõimalustest.

Usun, et üheks oluliseks tahuks tundud inimestest kõnelemisel või nende meenutamisel on järeltulevad põlvkonnad ja nende valitud eluvalad. Seekordsele konverentsile oli Helmut Joonuksi poeg, usundiurija ja religiooniarheoloog Tõnno Jonuks palutud rääkima oma tänasest tööst ja kujunemisest arheoloogiks ning uurijaks. Usun, et konverentsist osa võtnud Väike-Maarja gümnaasiumi 11. ja 12. klassi õpilastele võis see olla põnevustsüstiv ülevaade.

Konverentsiga andsime teatepulgale üle Eduard Leppiku 100. sünniaastapäeva tähistamisele

Digitalgutel Rakke koolis. Vasakult: Rakke kooli õpetaja Tatjana Tihhonova, Väike-Maarja muuseumisõber Tiit Maran ja Rakke kooli huvijuht Gerda Sillaste. Foto: Rakke kool

Usundiurija ja religiooniarheoloog Tõnno Jonuks rääkis ettekandes koduloolisusest ja arheoloogiast läbi enda töö ning tõi seoseid oma isaga. Foto: Heili Tammus

ning Eduard Leppiku lapselaps Anu Mumm meenutas vanaisa oma südamliku teemaga „Teekond Ätiga – vanaisa Eduard Leppikust“. Oleme harjunud rääkima Eduard Leppikust kui kohanimetate kogujast ja õpetajast, kuid see ettekanne tõi Eduard Leppiku inimesena meile lähemale.

Konverentsiosa lõpetas Väike-Maarja muuseumisõber ja õpetaja Tiit Maran, kes tutvustas Eduard Leppiku matka aastast 1975. Nimelt korraldasid Väike-Maarja gümnaasiumi abiturientid koos klassijuhataja Relika Maripuuga tänavusel õpetajate päeval nostalgilise retke ajastutruu sõidukiga Järva-Jaani vanatehnika varjupaigast. Õpetajad viidi sõitma samale marsruudile, mida 1975. aastal organiseeris Väike-Maarja keskkooli õpetajatele Eduard Leppik, kelle koostatud matkapäevikusse kirja pandud tekste luges peatustes ette seekordne teejuht Tiit Maran. Konverentsi järel asusime tunnisele kultuuriloolisele jalutuskäigule Väike-Maarja seltsimaja eest Wiedemanni keeletammikusse.

Helmut Joonuksi 100. sünniaastapäeva tähistamisele

naastapäeva tähistamisele tagasi vaadates on põhjust olla enam kui tänulik. Haridus-, kultuuri- ja teadusasutuste koostöös on kogetud kaasmõtlemist, koostegemise tahet, huvitatust, rõõmu ning avaldatud on edasiviivaid mõttearendusi. Sündmused on toimunud Helmut Joonuksi perekonna, Rakke kooli, Rakke kultuurikeskuse, Ao kalasportimuuseumi, Rakke haridusseltsi, MTÜ Südamet, Rakke raamatukogu, Väike-Maarja muuseumi, Väike-Maarja seltsimaja, Viru Instituudi, SA Virumaa Muuseumid, Eesti Kirjandusmuuseumi ning Väike-Maarja gümnaasiumi osalusel ja kaasabil.

Usun, et kultuuripärandi tutvustamise ja esiletoomise hea vaim jätkub Eduard Leppiku 100. sünniaastapäeva tähistamisega, mille raames on erinevaid sündmusi kavandatud veel sel sügisel ja 2025. aastal.

MARJU METSMAN
Väike-Maarja muuseumisõprade seltsist

Lebavere metsavennapunker paelub jätkuvalt külastajaid

Lebavere metsavennapunkrit on viimase aasta jooksul külastaamatu andmetel külastanud ligi 600 inimest.

Septembris sai taastatud punkri ahi, millelt möödunud aasta sügisel varastati ahjuüks ja lõhuti selle käigus enamik ahjust. Eesti Endiste Metsavendade Liidu toel ja OÜ Borkholm Ehituse teostamisel on ahi nüüd taas olemas. Täname!

Lebavere metsavennapunker avati taastatud kujul 31. oktoobril 2020. aastal. Punkrit võib külastada nii omal käel kui matkajuhiga. Punkris on olemas n-ö külalisteraamat, kuhu saab end kirja panna, et olete punkri leidnud.

Punker on loodud 1944–1954 metsa varjunud metsavenna Martin Tamme ühe punkri eeskujul tema venna Kaljo Tamme mälestuste põhjal. Sellises punkris elas Martin Tamm viimased kuus metsas veedetud aastat.

HEILI TAMMUS

Väike-Maarja Muuseumisõprade Selts

Eesti Endiste Metsavendade Liit rahastas punkri ahju taastamist. Foto: Heili Tammus

Lugu sellest, kuidas Kuremarjad Lätis käisid

Viinakuu 19. kuupäeval veidi enne päikesetõusu astusid Väike-Maarja seeniortant-suprouad seltsimaja juurde sõitnud bussil, kõigil triibuseelikud kenasti triigitud ja pluusid viigitud. Pool bussil oli juba Rakvere Tedremarjade daame täis ja teise poole täitsid kiiresti meie Kuremarjad.

Loetud tundide pärast, kui päike oli juba oma kõige kõrgema kaare seljataha jättnud, astusid prouad uhkelt Sigulda kultuurimaja saali lavale, publikuks enamjaolt samuti küpses eas daamid ja härrad. Pidul, mis peeti, oli oivaline – peale meie maa „marjade“ oli veel hulk vahvaid esinemisi ning ettekan- deid, läti keel jäi küll veidi arusaamatuks, aga oli südantsoojendav vaadata, kuidas nii mõndagi näinud memmed-taadiid naudid kodunt välja tulemist ja koosolemist. Kõige selle ilu eest peame tänama tantsurühma Sniegaroze ja Preiline, kes tähistas oma 30. sünnipäeva. Nendega on MTÜ Seeniorant-sul olnud juba 15 aastat mõnusad sõprus-suhted – kord või paar aastast käiakse ikka teineteisel külas ja tantsitakse üheskoos.

Kirsiks tordil oli muidugi järgmise päeva hommikupoolik, kui sealsete tantsijate juhendaja Antra Zukere võttis enda kanda giidi rolli ja tutvustas kaunites igisvärvides säravat Siguldat ning tema imelisi vaateid koos äraütlemata põneva ajalooga.

Tantsurühm Kuremarjad Sigulda kultuurimaja laval. Foto: Ene Saaber

Aeg lendas lubamatult kiiresti ja videovikuväljundist tulvil, teeme sügava kummarduse oma juhendajale Ene Saaberile ja MTÜ-le Seenior-

tants, kes meile selle vahva sõidu võimaldas.

KATRIN ZIRK
Kuremarjade tantsija

Novembri lõpp toob taas Vello Jürna ooperilauljate konkursi

Noorte ooperilauljate erialase taseme tõstmiseks ellukutsutud konkurs toimub 27. novembrist 1. detsembrini 2024 Tallinnas ja Vello Jürna kodukohas Väike-Maarjas. Sündmust korraldab Väike-Maarja Muusikaselts koostöös Vello Jürna perekonnaga ja Väike-Maarja vallavalitsusega.

Konkursi avamine ja esinemisjärjekorra loomine leiavad aset 27. novembril kell 15 Rahvusopera Estonia valges saalis, kus on Vello Jürna 65. sünniaastapäeva puhul üleval ka tema lauljateed tutvustav näitus. Järgmisel päeval, 28. novembril kell 15 algab konkursi I voor Eesti Muusika- ja Teatriakadeemias. II voor ja lõppkontsert toimuvad 30. novembril kell 12 ja 1. detsembril kell 14 Vello Jürna kodukohas, Väike-Maarja seltsimajas.

Rahvusvahelisel muusika-päeval, 1. oktoobril lõppes registreerimine Vello Jürna nimelise viiendat korda toimuvale konkursile. Noorte ooperilauljate erialase taseme tõstmiseks ellukutsutud konkursile registreerus 15 lauljat, kes kõik laulavad ka I voorus.

Konkursist osavõtjate seas on 18–35 aastased Eesti kodanikke ja Eestis alaliselt elavaid ning õppivaid välismaalasi – Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia üliõpilasi, kooriartiste Rahvusopera Estonia ja teatri Vanemuine, lauljaid Eesti Filharmoonia Kammerkoorist ja Eesti Rahvusmeeskoorist. I voorus laulavad (7 sopranit, 5 metsosopranit, 1 bass-bariton, 2 bassi): Laura-Retti Laos (sopran), Dragos Andrei Ionel (bass-bariton), Triin-Eliis Süld (sopran), Mirell Jakobson (sopran), Stanislav Šeljakhovski (bass), Emily Ruus (metsosopran), Naira Hatsaturjan (metsosopran), Annaliis Viidebaum (sopran), Rael Rent (metsosopran), Kristjan Häggblom (bass), Eleriin Müüripeal (sopran), Emilie Caupin (metsosopran), Marta Ojasoo (sopran), Vanda Kozub (metsosopran), Viktorija Agnese Vancane (sopran).

Tänavune žürii on koosseisus: Aile Asszonyi (Eesti), Jorma Silvasti (Soome), Levente Török (Ungari).

Konkursi kavas tuleb osa-

Vello Jürna laulmas 2. novembril 2006. a Väike-Maarja kirikus toimunud mälestuskontserdil. Vello Jürna altas 2004. aastal toimunud toetuskontserdiga kaasa ka Väike-Maarja kiriku oreli taastamisele. Foto: Andres Seepõld

Steen C. M. von Weberi ooperist „Nõidkütt“ („Der Freischütz“). Ännchen – Kristina Vähi, Max – Vello Jürna. Rahvusopera Estonia, 2003. Foto Eesti Teatri- ja Muusikamuseumi kogust

lejal esitada ooperiaariad ja soololaule, kõik voorud on klaveri saatel ja toimuvad publikule avatud kontsertidena. Lauljaid saadavad pianistid Katrin Lehis (Salzburgi Mozarteumi ülikool), Siim Selis (Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia).

Vello Jürna nimeline konkurs annab noorele ooperiauljale erialaselt pädeva žürii kaudu erapooletut ja väärtuslikku tagasisidet ning pakub võimaluse konkursi jooksul luua või täiendada portfooliot kvaliteetse video- ning fotomaterjaliga enda esitustest. Tänu videootseülekannetele on konkursil märkimisväärselt suur vaataja- ja jälgijaskond ning kaasaalajate hulk, mis loob võimaluse viia kokku potentsiaalseid tööandjaid ja andekaid noori lauljaid.

Žürii esinaine, Väike-Maarja last pärit sopran Aile Asszonyi:

„Minu jaoks on perfektselt esitatud, kuid mõttetühi noot, oma olemuselt müra. Tehnilise perfektsuse ihalus on ja peabki olema interpreedi põhiloomuses, kuid ärgem unustagem, et muusika olulisimaks omaduseks on puudutada kuulaja hingekeeli – tekitada emotsioone, pakkuda mõtteainet, trööstida, kannustada ... alati. Konkursil osalemine on suur väljakutse ja minu respekt kõigile, kel on julgust end proovile panna. Samas on konkurs väga hea võimalus end tulevase professionaalse eluga harjutada. Interpreedi elu ongi pidev konkureerimine ning elutähtis on õppida seda protsessi armastama ja sellest mõnu tundma. Ootan põnevusega noorte kolleegidega kohtumist Vello Jürna nimelisel konkursil!”

Ka tenor Vello Jürna, osalenud 1992. aastal Valsesia kon-

kursil Itaalias, võrdles ühes Postimehele antud intervjuus konkursil osalemist spordiga: „Konkursid erinevad tunduvalt tööst ooperis, see on rohkem nagu sport – sa pakud ennast välja. Teatavale osale noortest lauljatest on see elustiil, nad osalevad iga kuu mõnel võistlusel. Mida suurem ja tähtsam võistlus, seda enam tuleb seda vaatama ka impressarioid ja mänedžere erinevatest maa-dest. Valsesia kutsuti mindki osalema Barcelona Vignase konkursil.” Intervjueeri küsimusele, kas ta läheb, vastas Vello Jürna: „Ei lähe. Samal ajal tuleb „Estonia” teatris välja „Boheem”. Aga sellel konkursil osalejatest mitmed kadestasi mind, et mul on töökoht olemas, neist paljudel ei olnud.” Oma lauljatee algusaastatel osales Vello Jürna mitmetel konkurssidel. 1989. aastal

XIII vabariiklikul konkursil, kus pälvis I auhinna ja sai Teatriliidu eripreemia kui lootustandvaim tenor. 1991. aastal osales Vello Jürna Pavarotti konkursil, mille eelvoorud toimusid kogu maa-ilmal, ning jõudis poolfinaali, mida kuulas Luciano Pavarotti juba isiklikult.

Sünnimuse üks korraldajatest, metsosopran Aule Urb, võttis konkursi mõtte kokku järgnevalt: „Korraldajatenahame luua noortele lauljatele võimaluse olla nähtav. Konkurs on nagu kandida-derimine unelmate töökohale, mille tööülesanded pole kirjeldatud. Tuleb improviseerida, olla julge ja aval. Iga noor laulja, kes on aastaid panustanud õpingutesse, soovib, et laulmisest võiks saada tema töö. Läbi konkursi anname noortele võimaluse teha seda, mida nad on aastaid harjutanud – laulda. Korraldajatenahoolitse-

me selle eest, et olulised silmad ja kõrvad saavad osa sülistest ja hingeminevatest esitustest, millele ideaalis võiks järgneda tööpakkumine mõne kontserdi või rolli näol. Konkurs on formaat, kus paratamatult on võistlusmoment. Siiski võiks võistlus toimuda mitte nii palju konkurentidega, kui iseendaga. Eesmärk on luua muusikat, võimalusi ja emotsioone.”

Konkursi kavas tuleb osalejal esitada ooperiaariad ja soololaule, kõik voorud on klaveri saatel ja toimuvad publikule avatud kontsertidena. Konkursi auhinnafond on 4500€ ja need jagunevad: I koht – 2000€, II koht – 1500€, III koht – 1000€. Esikoha auhind antakse tänavu välja Eesti Rahvuskultuuri Fondi Elfrida ja Erich Rämmeldi mälestusfondi stipendiumina.

Soovist edasi kanda tenor Vello Jürna mälestust sündis tema 50. sünniaastapäeval, 2009. Aastal, läbiva klassikalise joonega Väike-Maarja Muusikafestival. Festivali raames toimusid 2009. ja 2013. aastal Vello Jürnale pühendatud vokalistide konkursid, mille eestvedajaks oli muusikute fond PLMF. Alates 2020. aastast toimub konkurs üle aasta ja seda korraldavad Väike-Maarja muusikaselts koostöös Vello Jürna perekonnaga ja Väike-Maarja vallavalitsusega.

Väike-Maarja vallavanem Indrek Kesküla: „Väike-Maarja vald tunneb heameelt, et koos heade partnerite Väike-Maarja muusikaseltsi ja Vello Jürna lähedastega tuuakse meie ajaloolisse Väike-Maarja seltsimajja noored Eesti vokalistide tipud. Konkurs on oluline nii Vello Jürna mälestuse hoidmisel kui ka missioonitundega panuse andmiseks konkursil osalevate vokalistide tähelepanuks.”

Tänavuse konkursi toimumist toetavad Eesti Kultuurkapitali helikunsti sihtkapital ja Lääne-Virumaa ekspertgrupp, Väike-Maarja vald, ettevõtjad ja eraannetajad.

Lisainfo:

Marju Metsman, Väike-Maarja muusikaselts, tel 526 3831, jyrnakonkurss@gmail.com
Aule Urb, tel 5563 9652, jyrnakonkurss@gmail.com

Simuna ootab konkursile ja näitusele jõulukuusekesi

SIMUNA RAHVAMAJA kutsub väljendama oma loovust ning osalema fantaa-siarikaste, KAUNISTATUD KUUSKEDE väljanäitusel. Ettevõtmise eesmärk on osalejate koostöö ja loomingulise potentsiaali ergutamine. Oodatud on kollektiivide, sõpruskondade või üksikisikute loodud jõulumeeleolu kajastavad taiesed, mis mahuksid Simuna rahvamaja saali aknalaudadele eksponeerimiseks. Kasutada võib kõikvõimalikke materjale ning piiramatut fantaasiat. Taaskasutus ning jätkusuutlik materjalide kasutus on tervitatav. Tööd peaksid jõudma Simuna rahvamaja 9. detsembriks k.a. ning 15. detsembril Simuna perepäeval saab anda hääle enim meeldinud seadele. Võimalus on hääletada ka Väike-Maarja Valla Kultuur FB keskkonnas, kuhu pildid seadetest lisatakse.

Publiku lemmik saab auhinnaks meisterflorist Tuuli Luiga koolituse talle sobival ajal ja kohas. Võitja kuulutatakse välja 5. jaanuaril 2025 kell 13.00 Simuna rahvamajas toimuval KOLMEKUNINGA-PÄEVA KOHVIKU üritusel.

Infot saab Simuna rahvamaja perenaiselt Lea Vimbergilt telefonil 5563 4574.

MARY TAMMET

Väike-Maarja Valla Kultuur

Jõulud Simuna rahvamajas. Foto: Mary Tammet

FC Lurichi suurepärase hooaeg saab jätku

Väike-Maarja esindusmeeskond jalgpallis FC Lurich jõudis Rahvaliiga B-tasandil oma teisel tegutsemishooajal play-off-idesse ja palju ei puudunud ka poolfinaali pääsemisest. Esimeses sõelmängude ringis oldi vastamisi koduväljakul RL FC Peipsi Unitedi meeskonnaga. Väga tasavägises kohtumises jäädi penaltituga peale 4-3.

“Selle mängu võitsime tänu publikule! Ligi 120 fänni andsid meile selle lisakäigu, mida oli järgmisse vooru pääsemiseks vaja,” ütles meeskonna üks eestvedajaid Thomas Tammus. Penaltiseerias eksiti vaid korra ja kui Lurichi puurilukk Urmas Kangur tegi oma teise suurepärase tõrje, oli võit juba kindel. Palju abi oli ka viimasel hetkel liitunud mängumeestest, kellest üks (Kert Arviste) lõi ka mängus värava.

Järgmine voor oli veerandfinaal RL. Saue JK Unitedi vastu ja loosi tahtel toimus see vastaste koduväljakul. Lurich alustas kohtumist hästi ning eduseisu hoiti kuni 60. minutini. Poolfinaal paistis olevat käegakatsutav, kuid seejärel lõi kogenum Saue kaks vastuseta väravat ning meie meeskonnal tuli lõ-

puks tunnistada vastaste 3-2 paremust. “Hooajaga võib juba rahule jääda. Mehed on teinud arengus suure hüppe. Nüüd võtame järgmised väljakutsed ette,” sõnas meeskonna kapten Toomas Saage. Märkimisväärne oli ka Väike-Maarja fännibuss, mis tõi Sauele mitukümmend kõvahäälet kaasa elajat ning

varjutas kohaliku kisakoori.

Järgmised väljakutsed on juba ukse ees. 23. novembril algab traditsiooniline Trafoxi talveligi Viljandi sisehallis, kus mängitakse kunstmurul. Tegemist on liigaga, kuhu saavad ainult valitud meeskonnad ning tiimi tase peab olema korralik, muidu ei saa üldse kutsetki. Eel-

misel hooajal saavutas Lurich Trafoxi liigas kolmanda koha. Kokku on viis etappi, millest viimane peetakse 22. märtsil. “Ükskord me selle liiga võidame ära!” on meeskonna kaitsemängija Sten Aru kindel.

Sten Aru on aktiivne ka Lurichi treeningute organiseerimisel ning 7. detsembril

Fotod: Raivo Tamms

korraldab Väike-Maarja Spordikeskuses juba traditsiooniliseks saanud aastalõpu futsali turniiri. Tegemist on jalgpalliturniiriga, kus mängitakse jalpalli korvpalliväljakul. Futsal on äärmiselt kiire ning tehniline spordiala ning Lurichi meeskond võtab sellest kindlasti osa. Keda hakkas kohalik jalgpall

huvitama, siis tulge vaatama ning kui oskused lubavad, siis meeskond ootab kõiki ka treeningutega liituma. Tule ja pane ennast proovile! Info telefonil 5612 2510.

RAIVO TAMMUS
FC Lurichi keskkaitaja

Väino Stoltsen naasis Kreekast kahe uue maailmameistritiitliga

Väike-Maarja valla veteransportlane Väino Stoltsen osales Kreekas Corfu saarel sangpommi maailmameistrivõistlustel, kus pälvis neli medalit, neist kaks kuldmedalit, ühe hõbedase ja ühe pronksi.

Esikoha võitis Stoltsen sangpommi lühikeses tõukamises, kus tuli tõugata 10 minutit kahte 12-kilost sangpommi – tulemusega 94 korda. Teine koht tuli pika tsükli tõukamises tulemusega 65 korda ja kolmas koht sangpommi rebimises 207 korraga. Lisaks sai ta kuldmedali nende kolme ala kokkuvõttes.

Eesti sangpommisportlased võitsid Korfu saarel toimunud maailmameistrivõistlustel kokku 44 medalit, neist 28 kuldset, 13 hõbedast ja kolm pronksi. Meie riigi koondises oli 16 liiget. Võistlejaid oli 30-st riigist, näiteks Austraaliast, Indiast, USA-st, Kanadast, Brasiiliast, Prantsusmaalt, Taiwanilt, Singapurist, Venezuelast.

Sangpommisportis on Väino Stoltsen varem saavutanud kolm maailmameistritiitlit.

HEILI TAMMUS
toimetaja

Väino Stoltsen teenis kaks kuldmedalit, ühe hõbemedali ja ühe pronksi. Foto: erakogu

Jalgrattahooaeg sai läbi säravate tulemustega

Rakke CX '24

19. oktoobril jõudis BikeFanatics CX Karikasari Rakkesse. Rakke CX'24 oli ühtlasi cyclo-crossi sarja finaaletapiks ja tõsiseks jõuprooviks enne riigi meistrivõistlusi. Võistluspäeval säras päike nagu suvel ja üle 200 ratturi lükkas erinevates startides oma sõiduvahendi stardijoonele. Rakke linnamäe staadionil ja Oru tänava mänguväljakul oli võistlejatele maha märgitud 2,5 km pikkune atraktiivne ja küllaltki tehniline rada. Lisaks Rakke võistluse parimate autasustamisele loodi kokku ka kogu BikeFanatics CX Karikasari erinevate vanuseklasside punktid ja tunnustati kogu hooaja parimaid.

Rakke etapi parimad eliitklassides:

■ OPEN meeste põhisõidu esikolmiku moodustasid Markus Pajur, Markus Mäeuiho ja Riko Tammepuu.

■ naiste sõidu esikolmikus olid Mari-Liis Möttus, Mairit Kaarjäär ja Liisi Lohk.

■ Mairit Kaarjäär võitis ka NJ vanuseklassi, Maris Kaarjäär oli N Sen klassis teine ja Thristan Paju meeste OPEN põhisõidus 29. kohal.

Täname kõiki võistluse toetajaid ja abilisid, kes panustasid võistluspäeva õnnestumisse!

Cyclo-crossi Eesti MV

Nädal peale kodust cyclo-crossi võistlust peeti Tartus riigi meistrivõistlused. Ka sealt tuli meie kanti medaleid: Maris Kaarjäär krooniti riigi meistriks N45-49 vanuseklassis ja Mairit Kaarjäär võitis NJ klassis hõbemedali. Meeste Eliitklassis oli Thristan Paju 14. kohal.

Cyclo-crossi Euroopa MV

Sügiseste heade esinemiste tuules pörutasid Maris ja Mairit Kaarjäär peale koduse hooaja lõppu viimseks võistluseks cyclo-crossi Euroopa meistrivõistlustele. Peale mitmeid reisiseiklusi oli Hispaanias Pontevedras siiski natuke aega ka rajaga tutvuda. Eks reisiseiklused olid ka omajagu kurnanud, aga Marisel õnnestus N 45-49 klassis napsata pronksmedal. Mairiti laeks jäi 22. koht, millega ta ise sugugi rahule ei jäänud. Palju õnne Marisele!

Rakke cx. Foto: Kristjan Kivistik

Pronksmedalivääriline Maris Kaarjäär paremal. Foto: EUC ametlik album

Rakke Trimmil osalejad tervisesportisid mõnuga

Septembriga lõppes tänavune Rakke Trimmil sari ja tänaseks on sellest osalusvõistlusest tehtud ka kokkuvõtteid. Viie kuu vältel käis Rakke linnamäe terviseradadel vilgas liikumine, paljudel oli käes näha ka Trimmil osaluslipikut. Osaluskaartide lugemisega oli tõsiselt tegemist, kuid tänaseks

on aktiivseimad selgunud. Naiste klassi kuus tublimat olid Mari Pass, Raili Veelmaa, Angela Vaimel, Esta Aun, Aimi Vaimel ja Kelmi Kerb. Meeste tublimad olid Raivo Aun, Markus Poom ja Karmo Viru. Loeme kokku terviseradade kasutamist perioodil 1. maist 30. septembrini. Aktiivseim Mari Pass liikus seal ja viis lipiku kogumiskasti 151 päeval.

Naiste tublimad osalesid kõik üle 100 korra viie kuu jooksul. Meestest aktiivseim oli Raivo Aun 138 korraga.

Tublimate autasustamine toimub nagu ikka viimastel aastatel jõulumatka „Pekid särise-ma“ alguses. Kõikide osalejate vahel läheb loosi siis ka veidi kopsakam loosiauhind.

ENNO EILO

Üritused (november/detsember)

Kolmapäev 13.11	Väike–Maarja seltsimajas Eesti Kinoliidu pilootprojekt. Filmide vaatamisele järgneb arutelu. kell 09.40 „Kapten Morten lollide saarel“ 1.–3. klassile kell 12.30 „Tagurpidi torn“ 4.–6. klassile. kell 13 Rakke kultuurikeskuses Sangaste Rukkiteatri etendus “Nunnad“.	Laupäev 07.12	kell 11 Väike–Maarja muuseumis kultuuripuu kohtumine, külalisteks geeniteadlased Sten Anslan ja Andres Metspalu. kell 16 Väike–Maarja keskväljakul Väike–Maarja vald XXXIII ja valla ettevõtlike koolide JÕULUTURG kell 17.45 Väike–Maarja keskväljakul valgus–, trummi– ja tule–show.
Laupäev 16.11	kell 13 Rakke kultuurikeskuses Sangaste Rukkiteatri etendus “Nunnad“.	Pühapäev 08.12	kell 14 Väike–Maarja kirikus Väike–Maarja pasunakoori ja muusikakooli kontsert
Teisipäev 19.11	kell 18 Triigi spordihoones Väike–Maarja valla meistri–võistlused koroonas, I voor. Info tel 5666 0404, Aule Rebane.	Teisipäev 10.12	kell 13 Väike–Maarja seltsimajas eakate jõululõuna. Jõulumeeleolu loovad laulja Mait Maltis ja sõnakunstnikud Mafalda ja Loreida. Anna oma tulekust teada hiljemalt 3. detsembriks telefonil 5557 7480.
Kolmapäev 20.11	kell 18 Rakke kultuurikeskuses käbipärja meisterdamine. Osavõtutasu 25 EUR, eelregistreerimine tuulililled@gmail.com, tel. 5615 1491.	Laupäev 14.12	kell 10–14 Rakke kultuurikeskuses jõululaat.
Laupäev 23.11	kell 13 Väike–Maarja seltsimajas universumi seadused: inimese 3 elu ja 2 surma. Kõneleja Avo Martinson. Pilet 12 eurot.	Pühapäev 15.12	kell 11 Simuna rahvamajas talvine perepäev ja koduste laste jõulupidu. kell 11 laada avamine ja jõuluetendus K. Veede „Näotu lumemees“ Väike–Maarja seltsimaja näitetrupi esituses, peale etendust Väike–Maarja valla koduste laste pakkide jagamine raamatukogus.
Pühapäev 24.11	kell 11 Väike–Maarja muuseumis jõulupärgade meisterdamise töötuba, tasu 15 EUR, juhendavad Heili ja Birgit. Vajalik registreerumine. 17. novembriks heili.tammus@gmail.com, tel 5340 5718	Teisipäev 17.12	kell 13 kontsert Andreas Pall ja Märten Männiste, päevajuht Edgar Tammus. Avatud naisteklubi kohvik. kell 10 Väike–Maarja seltsimajas jõuluetendus “Näotu lumemees“.
Pühapäev 24.11	kell 15 Simuna Rahvamajas Sepo Seeman etenduses “Eesti mees ja tema naine”. Pilet 20 EUR, õpilane/pensionär 15 EUR, tund enne etenduse algust avatud kohvik.	Laupäev 21.12	kell 18 Simuna rahvamajas Väike–Maarja muusikakooli jõulukontsert. kell 19 Väike–Maarja seltsimajas seltsimaja sünnipäev 112, tantsuks ans Nukker Kukeke. Öhtujuht ja videodiskor Tarmo Kallaste. Piletite eelmüük FIENTA.COM novembri lõpuni 15 EUR, detsemberis 20 EUR. Lisainfo ja laudade broneerimine Katrin Zirk, tel 5199 1379.
Teisipäev 26.11	kell 13,15 Simuna rahvamajas mälu treening, juhendaja Anu Jonuks.	Kolmapäev 25.12	kell 11 Staadioni 2, Rakke jõulumatk „Pekid särisema“
Laupäev 30.11	kell 12 Väike–Maarja seltsimajas Vello Jürna nim ooperilauljate konkursi II voor.	Reede 27.12	kell 20 Rakke kultuurikeskuses aastalõupüü tantsuks ans. Regatt. Piletite eelmüük Fienta.com novembri lõpuni 20 EUR, detsembris 25 EUR ja samal päeval 30 EUR. Laudade broneerimine ja lisainfo Maire Haava, tel 5557 7480.
Pühapäev 01.12	kell 16 advenditulede süütamine Rakkes, kell 17 Simunas, kell 18 Väike–Maarjas. Meeleolu loob Rakke naiskoor, külla tuleb jõuluvana Preedik uhke jõulumasinaga.		
Pühapäev 01.12	kell 14 Väike–Maarja seltsimajas Vello Jürna nim ooperilauljate konkursi finaalkontsert.		
Teisipäev 03.12	kell 19 Väike–Maarja seltsimajas Vana Baskini teatri etendus „Kalevipojad“. Piletid müügil Piletilevis ja Piletimaailmas, täispiletid 26 EUR, õpilane/pensionär 23 EUR, piletite eelmüük seltsimajas, Katrin Zirk, tel 5199 1379.		
Neljapäev 05.12	kell 16 Väike–Maarja seltsimajas Tallinna trompetiansambel. Vaba sissepääs.		

Koguduste teated

VÄIKE–MAARJA KOGUDUS
Tamme 4,
Väike–Maarja
Jumalateenistused
pühapäeviti kell 13
kirikus
Novembris:
10.11 ja 17.11 jumalateenistus. Teenib diakon Juhan Rumm.
24.11 missa. Teenib õpetaja Tauno Toompuu.
Detsembris:
01.12 missa. Teenib õpetaja Tauno Toompuu.
08.12, 15.12, 22.12, 29.12 jumalateenistus. Teenib diakon Juhan Rumm.
24. detsember – jõululaupäev kell 19.00 Teenib diakon Juhan Rumm
25. detsember – 1. jõulupüha kell 13.00 Teenib õpetaja Tauno Toompuu
31. detsember vana–aasta kell 13.00 Teenib diakon Juhan Rumm

Väike–Maarja leinamaja on avatud teenuse pakkumiseks. Hooldajaõpetaja praost Tauno Toompuu Tel 529 0651, tauno.toompuu@eelk.ee Juhatuse esimees Kaire Kislov Tel 5342 4600, kairekis@mail.ee Koduleht sites.google.com/site/eelkvaikemaarjakogudus

AVISPEA KOGUDUS
Avispea küla
Jumalateenistused
pühapäeviti kell 10.30
Tel 323 5450,
524 1982,
e–post avispea@ekkllesia.ee
Koduleht
http://avispeakogudus.wixsite.com/kogudus

SIMUNA KOGUDUS
Allika 3, Simuna
Jumalateenistused
pühapäeviti kell 11
Tel 5345 3967 või
tel/fax 332 8021
E–post enn.salveste@eelk.ee

RAKKE KOGUDUS
Oru 6, Rakke
Esmaspäeviti
piiblikool kell 18,
neljapäeviti
osadus kell 18,
pühapäeviti
jumalateenistus kell 15.

Tel 5623 1313,
e–post rakke.kogudus@gmail.com
Koduleht http://rakkekogudus.weebly.com/

JEHOOVA TUNNISTAJATE KOGUDUS
Rohuaia 30, Rakvere
Koosolekud püha–päeviti kell 11
Tel 5695 1316
Koduleht http://jw.org

Kalmistumeistrid

Väike–Maarjas – Heili Talpsepp, tel 516 1809
Simunas – Sirje Prual, tel 524 7944
Aos – Aili Uustalu, tel 524 6501

Näitused

VAO TORNLINNUSES püsinäitus Vao mõisa ja tornlinnuse ajaloost ning tänapäevast. Sissepääs etteregistreerimisel muuseum@v–maarja.ee või tel 326 1625.

VÄIKE–MAARJA SELTSIMAJAS JANE SIIM–SO–MERIVOO maalinäitus alates 12. sept novembri lõpuni.

VÄIKE–MAARJA VALLAMAJA II KORRUSEL näitus „Esiivanemate aiad“ alates 12. sept novembri lõpuni.

SIMUNA RAHVAMAJAS Ain Ahlbergi fotonäitus „Kultuurid rikastavad“, 27. oktoobrist aasta lõpuni.

Rakke kultuurikeskuses Rakke ja Väike–Maarja kunstiringide 2023–2024 hooaja parimad tööd kuni aasta lõpuni.

Rakke Kultuurikeskuse 35. sünnipäeva tähistamiseks fotonäitus kuni aasta lõpuni. “Kodukandi suurkujud ja Rakke vanadel fotodel!”

Näitusi saab külastada majade lahtiolekuaegadel!

Kui soovid sisestada oma ürituse kultuurikava.ee, saada info aadressile maire.haava@v–maarja.ee. Edastatav info peaks sisaldama sündmuse nimetust, toimumise kuupäeva, kellaega ja asukohta, esinejaid ning fotot või visuaali. Lisada võib ka rohkem sisukirjeldust.

OTT SEPP

INDREK TAALMAA

JAN UUSPÖLD

KALEVIPOJAD

LAVASTAJA ANTTO TERRAS
KUNSTNIK HANNA ALLSAAR
made in Finland

3. detsembril kell 19

Väike–Maarja seltsimajas

Piletid müügil Piletilevis,
Piletimaailmas ja kohapeal

Piletite eelmüük Katrin Zirk 5199 1379

AVATUD KOHVIK

Üks päev kui pärl ta teiste seas
kord aastas särab igas eas

Õnnitleme

95

GUSTAVA VETTIK

29.12

92

ELLEN–LOREIDA HAREND

18.12

90

ILMAR LAANE

12.12

89

IDA HAIKONEN

16.12

89

OTTO SIKMANN

03.12

88

MAIMU KÜLANURK

03.12

87

AIME KARU

01.12

HELGI SUVE

07.12

KAARLI NURKMA

19.12

86

PÄRTEL UUSPÖLD

07.12

HEINO OJASALU

19.12

VIIVE BEIL

19.12

SILVI VAHIMETS

20.12

85

SILVI KASE

06.12

ELE JALAKAS

11.12

LILIA EELMAA

12.12

NIINA ÕUNPUU

14.12

LAINÉ LUMISTE

15.12

80

HELGI KÄGU

10.12

HANNES UUK

17.12

75

URVE PROOSA

05.12

JAAN MÄEMETS

20.12

14.12

ÕIE SUUR

21.12

ELBE SUUROJA

27.12

TIIU ELMEND

30.12

Lehes õnnitletakse väärikasse ikka jõudnud valla–kodanikke. Palume inimestel, kes ei soovi, et lehes avaldatakse tema nimi õnnitluse juures, teatada sellest toimetajale tel 329 5759.

Õnnitleme noorimaid vallakodanikke

BRENT TREIER 05.10.2024

SIMON LUIK 25.10.2024

Mälestame

Ei võta sõnad leinavalu,
ei kuivata nad pisaraid ...

VLADIMIR PAVLIHHIN

10.12.1963–02.10.2024

KALEV POST

30.05.1969–04.10.2024

HELGI–LIIS SIKKAR

28.08.1937–07.10.2024

VIIVI KOOR

22.06.1939–10.10.2024

AARE TRAKS

22.12.1961–10.10.2024

VALDEK–VOLDEMAR KASEMETS

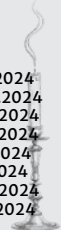
17.12.1946–11.10.2024

ERICH HUNT

28.09.1929–16.10.2024

ANTS TEEDE

12.10.1940–28.10.2024

Tuul puude ladvus tasa kiigub,
me vaikes leinas langetame pea...

Avaldame kaastunnet Ülole armsa
VIIVI KOORE
kaotuse pärast.
Margus ja Õie perega

Advenditulede süüdamine

1. DETSEMBRIL VÄIKE-MAARJA VALLAS

KELL 16 RAKKE KESKVÄLJAKUL
KELL 17 SIMUNA RAHVAMAJA EES
KELL 18 VÄIKE-MAARJAS LIIVI PARGIS

*Meeleolu loob Rakke naiskoor
Külla tuleb jõuluvana Preedik uhke jõulumasinaga*

Teise advendi kontsert

VÄIKE-MAARJA KIRIKUS

8. detsembril kell 14

Esinevad Väike-Maarja Pasunakoori ansamblid ja
muusikakooli puhkpilliosakonna õppurid

Sissepääs vaba annetuse kiriku heaks

Väike-Maarja seltsimajas
Väike-Maarja valla

EAKATE JÕULULÕUNA

2024

teisipäev 10. detsember
kell 13.00

esinevad laulja MAIT MALTIS
sõnakunstnikud
MAFALDA ja LOREIDA

Oma tulekust ja transpordisoojust anna
teada hiljemalt
3. detsembriks Maire 5557 7480

Jõululaat

Rakke kultuurikeskuses
14. detsembril kell 10-14

Rakke kultuurikeskuse kultuurikandjate
kontsert ja
Järva-Jaani kultuurimaja kollektiivid
Tuttuued naised ja Ei me ette tea

Ootame laadakauplejaid
erineva jõulukaubaga

Info ja registreerimine telefonil 5347 5134
või e-postil merikevunder@gmail.com

JÕULUBALL VMG 9.-12. KLASSIDELE JA
VILISTLASTELE
"MUUSIKAGA ÜHENDATUD"

EURO♥VISION

SONG CONTEST

TANTSUKS ANSAMBEL
SUPER STEREO

TUJU HOIAB ÜLEVAL
RAIVO TAMMUS

13. DETSEMBRIL KELL 18:00
VÄIKE-MAARJA SELTSIMAJAS

PILET EELMÜÜGIS 5 €
KOHAEAL 7 €

SIMUNA RAHVAMAJAS
15.detsembril kell 11

PEREPÄEV ja JÕULULAAT

11.00 Väike-Maarja seltsimaja näiteringi jõluetendus
"Näotu lumemees"

11.30 koduste laste jõulupakkide jagamine raamatukogus

12.00 kohalikud isetegevuslased

13.00 Andreas Pall ja Märten Männiste

14.00 Simuna kapell
Päevajuht Edgar Tammus

Väike-Maarja seltsimaja
näiteringi jõluetendus
Küllike Veede

NÄOTU LUMEMEE

Väike-Maarja seltsimaja
17.12 kell 10

Lavale seadnud
Heli-Liivia Komp

RAKKE KULTUURIKESKUSES

AASTALÕPUPIDU

ANSAMBEL REGATT

TANTSUKLUBI MEMENTO
TERVITUSPOKAAL | ÜLLATUSED

27. DETS ★ KELL 20.00

PILETITE EELMÜÜK [FIENTA.COM](https://fienta.com) NOVEMBRI LÕPUNI 20EUR,
DETSEMBRIS 25EUR JA PEOÕHTUL KOHAPEALT 30EUR.

LAUDADE BRONEERIMINE JA LISAINFO: MAIRE HAAVA 56677480

AVATUD

**VÄIKE-MAARJA VALLA
KULTUUR**

★ IDEEKONKURSS

3K

asutusele visuaalse identiteedi ja logo leidmiseks

Logo kavand koos kirjeldusega esitada
8. detsembriks
merle.tombak@v-maarja.ee

Logo ja selle värvikombinatsioone soovime
kasutada plakatite, päismete, kutsete,
kirjatekstide ja sündmuste visuaalses kujunduses.

Võitjale priipääse kõikidele
2025.a. Väike-Maarja Valla Kultuur
sündmustele (ka külalisüritused)
ja kinkekaart.

Lisainfo Merle Tombak 5302 4437

KATUSETÖÖD

VANA KATUSE LAMMUTUS JA
UTILISEERIMINE

PLEKK-KATUSED
KIVIKATUSED
ETERNIITKATUSED
PLEKITÖÖD

KATUSEKATTE VAHETUS

SISETÖÖD

PÕÕNINGUALUSE KORRUSE
VÄLJAEHITUS
KERGVAHESEINAD
LAED
MAALRITÖÖD

Infopank

Usaldusväärne

ettevõtte
2024

ORAKO
ÜLEVALVE/TOOTMISTÖÖ

Lisainfo:
www.orako.ee
info@orako.ee
+372 52 53 476

KORTERIÜHISTUD

FASSAADID

TERRASSID

VÄIKE-MAARJA SELTSIMAJA SÜNNIPÄEV 112

ANSAMBEL

Nukker Kukeke

21.12.2024

Kell 19.00

ÕHTUJUHT JA VIDEODISKOR

TARMO KALLASTE

TERVITUSPOKAAL • LOOSIAUHINNAD

Piletite eelmüük [EIENTA.COM](https://eienta.com)
novembri lõpuni 15€, detsembris 20€

Lisainfo ja laudade broneerimine

KATRIN ZIRK 519 - 913 - 79

Rotaksi laomüük

Lemmikloomatoidud

Pikk 30, Väike-Maarja, 46202 Lääne-Viru maakond

KARTUL SIMUNAST

TELLI KARTULIKOTT KOJU

WWW.KARTULIPEALINN.EE

51942122

f KARTUL SIMUNAST

GDD Viimistlus OÜ
pakub
siseviimistlust:
 * Tapeetimine
 * Seinte ja lagede
 pahteldamine
 * Värvimine
 * Dekoratiivseinad

Gudrun Reinmets
Maaler, tase 4
Kutsetunnistuse nr 186162

Mark Ernits
Maaler, tase 4
Kutsetunnistuse nr 198790

**Kontakt: gddviimistlus@gmail.com
tel 5193 1005 (Gudrun Reinmets)
tel 5689 1829 (Mark Ernits)**

**VÄIKE-MAARJA
PUIT MÜÜB**

Puitbrikett KASK
alates **240 €/alus**

Puitbrikett TERMO
260 €/alus

Premium 6mm pellet
alates **250 eur/alus**

Transpordi võimalus KIIRE TARNE!
Kohapeal drive-in süsteem ja paki/kotikaupa müük
Info ja tellimine: tel. 520 6369

Soodne saematerjal! Lauad, prussid!
Küsi hinnapakkumist numbrilt 515 0268

Asume: Väike-Maarja, Jaama 7a
Külasta ka kodulehte: www.vmpuit.ee

PLMF
Planet Of Talent

www.plmf.ee

VIRUMAA

VI

MUUSIKAFESTIVAL

4.-13.12. 2024

Kunstiline juht Pille Lill

5.12 kl 16

**Väike-Maarja
Seltsimaja**

TALLINNA TROMPETIANSAMBL

Neeme Ots, Jaan Ots

Jan Marius Laur, Eerik Bahovski

Gershwin, Lochs, Lewis, Armitage jt

NOORTEPROGRAMM

4.12 kl 16 Jõhvi Kontserdimaja

Virumaa Noor Muusik 2024 konkursis
eda ja Läbi Virumaa muusikakoolide õpetajate

12.12 kl 13.25 Jõhvi Keelkõlme Kool

12.12 kl 14.40 Jõhvi Gümnaasium

OOPER JA OPERETTI VILJUMÄLM

Maria Liista sopran, Oliver Kuusk tenor, Pia Paemuru klaver
Venti, Pacari, Kallias, Loores jt

13.12 kl 15.00-16.15 Tallinna Muusikakool

Mark-Liis Uibo meistrisklass viiuldajatele

Oskared Kari Paemurto ja Nadeida Karpova

(õp. Valentin Neklyudov) kontsertmeister Svetlana Rossava

Maria Liista meistrisklass klaverimängijatele

Oskared Kristina Sallikso ja Levan Kartopjan

(õp. Inna Arutova ja Svetlana Rossava)

13.12 kl 15.30-16.30 Narva Muusikakool

Andreas Lendi meistrisklass sellistidele

Oskared Martin Gerdag ja Jyoti Srinivas (õp. Yulia Srinivas)

kontsertmeister Inna Vashchenko

4.12 kl 19 Jõhvi Kontserdimaja

Virumaa Noor Muusik 2024 konkursi žüriiliikmete kontsert

Kajja Lukas voolid, Riivo Kallasmaa oboe, Jaan Ots klaver

"Keskne vilpajate viljakuskultuur ja esinemine"

5.12 kl 18 Tapu Kultuurikoda

TALLINNA TROMPETIANSAMBL

Neeme Ots, Jaan Ots, Jan Marius Laur, Eerik Bahovski

Gershwin, Lochs, Lewis, Armitage jt

8.12 kl 15 Ulu klubi / 8.12 kl 18 Issaku Rahvamaja

ADJENDIKONTSERT

Virgo Veldi saksofon, Pavlo Balakin bass, Jaan Ots klaver

Händel, Bach, Franzi jt

12.12 kl 18 Reela Rahvamaja

OOPER JA OPERETTI VILJUMÄLM

Maria Liista sopran, Oliver Kuusk tenor, Pia Paemuru klaver

Venti, Pacari, Kallias, Loores jt / Pille Lill

13.12 kl 18 Siilasilu Kultuurikeskus

TALVINE KIRG JA ELEGANTS

Mark-Liis Uibo viid, Andreas Lendi sedel, Maria Liista klaver

Maar, Tschaikovski, Kreisler jt

Viru Arborist OÜ

PAKUME ARBORISTI TEENUSEID

- Ohtlike puude raie
- Puuhooldustööd
- Hekkide hooldus
- Võrade sidumine
- Puiduhakkuri teenus, Ø20 cm

Gustav Aasumets
(kutsetunnistus 141998),
tel 5919 2441

Reigo Alas
(kutsetunnistus 141999),
tel 5800 1880

viruarborist@gmail.com

Väljaandja
Väike- ja Maarja vallavalitsus,
tel 329 5750

Toimetaja
Heili Tammus, 329 5759,
heili.tammus@v-maarja.ee

Tiraaž 2700

Küljendus
MK Meedia OÜ, info@mkmeedia.ee

Trükk
Printall AS

Kanne
Omniva

**Ilmub kord kuus
(v.a juulikuu) ja toimetatakse
tasuta kõikidesse
postkastidesse üle valla.
Materjale ja reklaame saab
saata iga kuu lõpuks.**

Korstnapühkija.
Tel 5560 4046

**Tervendav mer.
massaaž.
Hea kingitus
endale või sõbrale.**

Info: Eipri külas,
tel 5323 9228 Anti
lotusmassaaz.ee/hinnakiri

**Pottsepp
teeb tööd**

Tel 58033448, Ain
Fb: Ahju & Kaminatööde OÜ

www.ahjudjakaminad.ee

Rattabaas
 Lai 12, Rakvere
 Tel 5341 6418

Aasta lõpuni
 tasuta transport!

RATAST HOOLDA SÜGISEL!

www.rattabaas.com